

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพัฒนาเพื่อการศึกษาปัญหาการบริหารโรงเรียน แบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษาและพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบการมีส่วนร่วมของชุมชน ตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษา โรงเรียนวัดสะพานหิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีรายละเอียดของการดำเนินการดังนี้

1. ขั้นตอนการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ขั้นตอนการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 2 ช่วง คือ

ช่วงที่ 1 ศึกษาปัญหาการบริหารโรงเรียน แบบมีส่วนร่วมของชุมชน ตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษาโรงเรียนวัดสะพานหิน

1. กำหนดปัญหาและขอบเขตของปัญหา
2. ศึกษา ทบทวนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. กำหนดกรอบความคิด
4. กำหนดตัวแปร ประชากร การเลือกกลุ่มตัวอย่าง และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
5. สร้างแบบสอบถาม แบบประมาณค่า ที่สร้างขึ้นจากกรอบแนวคิดตามหลักการ

วิจัยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรง(Validity)โดยหาดัชนีความสอดคล้อง IOC(Index of Congruence) หาความเที่ยงของเครื่องมือ โดยการนำแบบสอบถามไปทดลองใช้(Try out)เพื่อหาความเที่ยง (Reliability)ของแบบสอบถามโดยวิธีใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ตามวิธีการของ ครอนบาค (Cronbach) (อ้างถึงใน ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ.2538:201)

6. เก็บข้อมูลจากประชากรประชากรที่ใช้ในครั้งนี่คือ คณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานจำนวน 9 คน คณะกรรมการที่ปรึกษาจำนวน 7 คน บุคลากรสถานศึกษา จำนวน
6 คน และสถานักเรียนจำนวน 6 คน รวมทั้งสิ้น 28 คน

7. ได้ปัญหาการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน

ช่วงที่ 2 สร้างรูปแบบเพื่อแก้ปัญหา การบริหารโรงเรียน แบบมีส่วนร่วมของ
ชุมชน ตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนวัดสะพานหิน สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาชัยนาท

1. นำผลการวิเคราะห์ปัญหาเข้าที่ประชุมการสนทนากลุ่ม โดยมีปัญหา2ระดับคือ

1.1 ปัญหาระดับน้อยให้มีการดำรงรักษาหรือคงสภาพไว้

1.2 ปัญหาระดับมาก ให้มีการปรับปรุงหรือพัฒนา

2. จัดประชุมสนทนากลุ่ม โดยผู้เชี่ยวชาญ เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2548 เวลา 13.30 น.
ณ ห้องประชุมศรีนครสวรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท เพื่อแสดงความคิดเห็นวิธีการ
ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน

3. ประมวลผลข้อมูลสร้างรูปแบบการบริหารโรงเรียน แบบมีส่วนร่วมของชุมชน
ตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดสะพานหิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท

4. เขียนรายงานการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ช่วงที่ 1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ประชากรในชุมชนที่อยู่ในเขตบริการ ของโรงเรียน
วัดสะพานหิน ประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการที่ปรึกษา
บุคลากรสถานศึกษา และสถานักเรียน จำนวน 28 คน

ช่วงที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน จะเป็นผู้ศึกษาวิเคราะห์ปัญหาในการบริหารโรงเรียนแบบมี
ส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดสะพานหิน เพื่อนำมา
สร้างรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน โดยมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

1. ผู้บริหารหรือ หัวหน้างาน วุฒิต่างการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป

2. ศึกษานิเทศก์ ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 5 ปี

3. ผู้ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา และมีคุณวุฒิต่างการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท
ปฏิบัติงานมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี ได้แก่

3.1 นายเพชรรัตน์ นิ่มพันธ์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
นครสวรรค์เขต 1

3.2 นายตรีพัฒน์ เงินบำรุง ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
นครสวรรค์ เขต 1

3.3 นายสมกิจ บุญผ่อง ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนวัดบ้านลาด อำเภอชุมแสง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท

3.4 นายวิรัตน์ เกิดเกาะ ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลเมืองนครสวรรค์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1

3.5 นายระวุฒิ แก้วตระกูล ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนชุมชนวัดมหาโพธิ์เหนือ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท

3.6 นายไพโรจน์ โพธิ์หวี ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนชุมชนวัดศรีมณีวรรณ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดชัยนาท

3.7 นายศักดิ์ดา นรเทพ ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนวัดพิบูลงาม สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดชัยนาท

เครื่องมือที่ใช้ในวิจัย

แบบสอบถามปัญหาของชุมชนเกี่ยวกับการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมของชุมชน
มี 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับของปัญหาการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วม
โดยครอบคลุมภารกิจของโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน ตามแนวมาตรฐานที่ 14 คือ สถานศึกษาส่งเสริม
ความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา ดังนี้

1. ปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านงานวิชาการ
2. ปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านงานงบประมาณ
3. ปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านงานบุคลากร
4. ปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านการบริหารทั่วไป

โดยลักษณะคำถามเป็นแบบประมาณค่าแบบ 4 ระดับ ซึ่งมีความหมายดังนี้(สำราญมีแจ้ง.

2544 : 37)

คะแนน 4 มีความหมายว่า มีปัญหาระดับมากที่สุด

คะแนน 3 มีความหมายว่า มีปัญหาระดับมาก

คะแนน 2 มีความหมายว่า มีปัญหาระดับน้อย

คะแนน 1 มีความหมายว่า มีปัญหาระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูล

ช่วงที่ 1 ศึกษาปัญหาการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน

1. ศึกษาความหมาย หลักการ วัตถุประสงค์และวิธีการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลต่าง ๆ มาวิเคราะห์เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม ตามหลักการของ PDCA โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้านคือ

- 1.1 ปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านงานวิชาการ
- 1.2 ปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านงานงบประมาณ
- 1.3 ปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านงานบุคลากร
- 1.4 ปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านงานบริหารทั่วไป

ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า นำมากำหนดเป็นนิยามคำศัพท์เฉพาะเชิงปฏิบัติการเพื่อร่างข้อคำถามเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับคือมากที่สุด มาก น้อยและน้อยที่สุด

2. นำแบบสอบถามแบบสอบถามเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรง (Face Validity) ได้ค่าความตรงทุกข้อเกิน 0.90

2.1 รศ.ดร.ธานี เกสทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
2.2 ผศ.ธนัส มีศรีสวัสดิ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
2.3 อาจารย์นิเวศ คำรัตน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

3. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข ตามที่ผู้เชี่ยวชาญ และคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เสนอแนะ และนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ กับประชากร ในพื้นที่ใกล้เคียงและมีบริบทที่คล้ายคลึงกัน จำนวน 20 คน ที่โรงเรียนวัดใหญ่ หมู่ที่ 3 ตำบลท่าฉนวน อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถาม ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha- coefficient) ของ ครอนบาค (อ้างถึงในล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538:201) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.90

4. นำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากประชากรจริง ของโรงเรียนวัดสะพานหิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท จำนวน 28 คน

ช่วงที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน

1. นำประเด็นของแต่ละด้านที่ได้จัดลำดับ และร่างรูปแบบให้ผู้เชี่ยวชาญสรุปแนวความคิดที่จะแก้ปัญหาเหล่านั้น

2. จัดสนทนากลุ่ม โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน

3. นำผลจากการจัดสนทนากลุ่ม มาทำการสังเคราะห์ เป็นรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนวัดสะพานหิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากประชากร โดยมีขั้นตอนดังนี้

ช่วงที่ 1

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะไปจัดพิมพ์
2. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ และนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือถึงประชากร และผู้บังคับบัญชาของประชากรในการวิจัย เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และจัดเก็บข้อมูลด้วยตนเองภายใน 2 สัปดาห์ เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2548 คิดเป็นร้อยละ 100

ช่วงที่ 2

1. นำข้อมูลที่เป็นปัญหาการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนมาจัดเป็นปัญหามากและปัญหาน้อย
2. ผู้วิจัยร่างรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน เสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อขอความเห็น โดยกระบวนการสนทนากลุ่ม เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2548 เวลา 13.30 น. ณ ห้องประชุมศรีนครสวรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1
3. นำผลจากผู้เชี่ยวชาญ จัดลำดับความคิดเห็นสอดคล้องกัน มาสังเคราะห์เป็น รูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษาโรงเรียนวัดสะพานหิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท

การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้

เมื่อได้แบบสอบถามปัญหาการบริหารโรงเรียน แบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษา โรงเรียนวัดสะพานหิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท กลับคืนมาแล้ว ดำเนินการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด
2. ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด
3. นำแบบสอบถามไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลได้ดำเนินการตามระเบียบวิธีทางสถิติ โดยดำเนินการและใช้สถิติ ดังนี้

ช่วงที่ 1 ศึกษาปัญหาการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดสะพานหิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชยนาท

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาระดับปัญหาการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนโดยหาค่าเฉลี่ย(μ)และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(σ)ของแบบสอบถามด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS เป็นเกณฑ์ในการแปลความหมาย (สำราญ มีแจ้ง.2544:37) ดังนี้

3.51 – 4.00	หมายถึง	มีปัญหาในระดับมากที่สุด
2.51 – 3.50	หมายถึง	มีปัญหาในระดับมาก
1.51 – 2.50	หมายถึง	มีปัญหาในระดับน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด

ช่วงที่ 2 สร้างรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดสะพานหิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชยนาท โดยกระบวนการสนทนากลุ่ม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ (%)
2. ค่าเฉลี่ย (μ)
3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดสะพานหิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชัยนาท ตามลำดับดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป S P S S วิเคราะห์ตามลำดับดังนี้

ช่วงที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปัญหา ของชุมชน ในการเข้ามามีส่วนร่วมการบริหารโรงเรียนตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษา แบ่งออกเป็น

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถามของผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนวัดสะพานหิน จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ(%)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับปัญหาการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนจำแนกเป็น รายชื่อ รายด้านและโดยภาพรวม วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (μ) และหาค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ระดับและอันดับทั้ง 4 ด้าน ดังนี้ การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านวิชาการ การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านงบประมาณ การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านบุคลากรและการมีส่วนร่วมของชุมชนด้านบริหารทั่วไป

ช่วงที่ 2 ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์จากการจัดกลุ่มสนทนา FGD เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษาโรงเรียนวัดสะพานหิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท มี 2 ส่วนดังนี้

1. วิเคราะห์ปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชน ผู้วิจัยได้เลือกปัญหาระดับมากที่สุดของแต่ละด้าน มาจัดกลุ่มสนทนา เพื่อใช้เป็นแนวทาง สร้างรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามกรอบมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ที่ 14 ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน

คุณภาพการศึกษาโดยครอบคลุมภารกิจงาน 4 ด้านของโรงเรียน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป

2 สังเคราะห์รูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนวัดสะพานหิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท โดยนำผลจากการสนทนา (FGD) มาประมวลเป็นรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วม ของชุมชนตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษา

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูล

%	แทน	ร้อยละ
μ	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
σ	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลตามลำดับดังนี้

ช่วงที่ 1 ศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของชุมชนตามแนวคุณภาพมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ของ โรงเรียนวัดสะพานหิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพที่มีบทบาทในการเข้ามามีส่วนร่วม มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4 . 1 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ					จำนวน	ร้อยละ
1	.			เพศ		
	1	.	1	ชาย	19	67.86
	1	.	2	หญิง	9	32.14
รวม					28	100.00
2				อายุ		
	2 . 1	อายุ	1 0 – 1 5	ปี	6	17.85
	2 . 2	อายุ	2 6 – 3 5	ปี	1	7.15
	2 . 3	อายุ	3 6	ปี	21	75.00
รวม					28	100.00
3				.ระดับการศึกษา		
	3	.	1	ต่ำกว่าปริญญาตรี	21	75.00
	3	.	2	ปริญญาตรี	7	25.00
รวม					28	100.00
4				.สถานภาพ		
	4 . 1		คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน		9	32.14
	4	.	2	คณะกรรมการที่ปรึกษา	7	25.00
	4	.	3	บุคลากรสถานศึกษา	6	21.43
	4	.	4	สภานักเรียน	6	21.43
รวม					28	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 67.86 เพศหญิง จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 32.14 อายุส่วนใหญ่มีอายุ 36 ปีขึ้นไป จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 รองลงมาอายุ 10 - 15 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 17.85 การศึกษาวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 21 คน คิดเป็น ร้อยละ 75.00 รองลงมาคือ วุฒิปริญญาตรี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 25 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมากที่สุด คือ 9 คนคิดเป็นร้อยละ 32.14 รองลงมาคณะกรรมการที่ปรึกษา จำนวน 7 คนคิดเป็นร้อยละ 25.00

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ปัญหาการเข้ามามีส่วนร่วมการบริหารโรงเรียนของชุมชน จำแนกเป็น
รายด้าน รายข้อ ดังนี้

ตารางที่ 4.2 แสดงสภาพปัญหาการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน โดยภาพรวม

รายการ	ระดับการมีส่วนร่วม			
	μ	σ	แปลผล	อันดับ
1 . การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านวิชาการ	3.05	.50	มาก	1
2 . การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านงบประมาณ	2.41	.44	น้อย	4
3 . การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านบุคลากร	2.57	.54	มาก	3
4 . การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านบริหารทั่วไป	2.89	.48	มาก	2
รวม	2.73		มาก	

จากตารางที่ 4.2 พบว่าปัญหาการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนโดยภาพรวมของชุมชน อยู่ในระดับ ปัญหา มาก ($\mu = 2.73$) แต่เมื่อวิเคราะห์ปัญหารายข้อ ปัญหาข้อที่ 1 ปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านวิชาการเป็นปัญหาอันดับสูงสุดซึ่งปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.05$) รองลงมาได้แก่ปัญหา ข้อที่ 4 การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านบริหารทั่วไปซึ่งเป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\mu = 2.89$) ส่วนอันดับ ต่ำสุดได้แก่ปัญหาข้อที่ 2 ปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนด้านงบประมาณ ซึ่งเป็นปัญหาอยู่ในระดับน้อย($\mu=2.41$)

ตารางที่ 4.3 แสดงสภาพปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนด้านงานวิชาการเป็นรายข้อ ดังนี้

ข้อที่	รายการปัญหา	ระดับการมีส่วนร่วม		แปลผล
		μ	σ	
1	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรท้องถิ่น	3.64	.73	มากที่สุด
2	การกำหนดหลักสูตรท้องถิ่น	2.82	.48	มาก
3	การวางแผนจัดทำหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรท้องถิ่น	3.89	.42	มากที่สุด
4	การปรับปรุงหลักสูตรและวิเคราะห์หลักสูตร	2.79	.50	มาก
5	การอนุมัติหลักสูตร	2.89	.50	มาก
6	การนำหลักสูตรไปใช้ในกระบวนการเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน	3.86	.36	มาก
7	การวางแผนกำหนดแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน	2.93	.60	มาก
8	การใช้แหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน	2.07	.54	น้อย
9	การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน	2.82	.39	มาก
10	การปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด	2.82	.48	มาก
รวม		3.05	.50	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่าปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนด้านงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.05$) เมื่อพิจารณารายข้อ ปัญหาข้อที่ 3 ปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนเกี่ยวกับการวางแผนจัดทำหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรท้องถิ่นซึ่งเป็นปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 3.89$) รองลงมาได้แก่ปัญหาข้อที่ 1 การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรท้องถิ่นซึ่งเป็นปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด (3.64) ส่วนอันดับต่ำสุดได้แก่ปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนด้านการใช้แหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน ($\mu = 2.07$)

ตารางที่ 4 . 4

การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านงบประมาณ

ข้อที่	รายการปัญหา	ระดับการมีส่วนร่วม		แปลผล
		μ	σ	
11	การวางแผนการบริหารงบประมาณ	2.90	.33	มาก
12	การจัดหางบประมาณ	2.93	.39	มาก
13	การใช้งบประมาณ	2.04	.64	น้อย
14	การตรวจสอบงบประมาณ	2.18	.48	น้อย
15	ปรับปรุงการใช้จ่ายงบประมาณ	2.11	.31	น้อย
16	วางแผนจัดหาวัสดุอุปกรณ์สนับสนุน	2.11	.42	น้อย
17	การใช้สื่อฯและวัสดุอุปกรณ์	2.21	.50	น้อย
18	การประเมินผลการใช้สื่อฯวัสดุอุปกรณ์	2.46	.58	น้อย
19	การปรับปรุงการใช้สื่อฯวัสดุอุปกรณ์	2.80	.38	มาก
รวม		2 . 4 1	.44	น้อย

จากตารางที่ 4.4 พบว่าปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนด้านงบประมาณโดยรวมอยู่ในระดับน้อย($\mu=2.41$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปัญหาข้อที่ 12 ปัญหาการจัดหางบประมาณ เป็นปัญหาอันดับสูงสุดซึ่งเป็นปัญหาอยู่ระดับมาก ($\mu=2.93$) รองลงมาได้แก่ปัญหาข้อที่ 11 ปัญหาการวางแผนบริหารงบประมาณ ซึ่งเป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก (2.90) ส่วนอันดับต่ำสุดได้แก่ปัญหาข้อที่ 13 ปัญหาการใช้งบประมาณซึ่งเป็นปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\mu=2.04$)

ตารางที่

4 . 5

ปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนด้านบุคลากร

ข้อที่	รายการปัญหา	ระดับการมีส่วนร่วม		แปลผล
		μ	σ	
20	การวางแผนงานบุคลากร	2.79	.50	มาก
21	การจัดทำโครงสร้างการจัดองค์การบริหารงานบุคลากร	2.00	.54	น้อย
22	การตรวจสอบประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร	2.75	.65	มาก
23	การจัดส่งเสริมปรับปรุงการปฏิบัติงานของบุคลากร	2.07	.38	น้อย
24	การจัดสวัสดิการและเสริมสร้างขวัญกำลังใจบุคลากร	2.00	.38	น้อย
25	การกำหนดแผนพัฒนาบุคลากร	2.75	.65	มาก
26	การพัฒนาบุคลากร	2.69	.42	มาก
27	การติดตามกระบวนการพัฒนาบุคลากร	2.86	.45	มาก
28	การปรับปรุงกระบวนการพัฒนาบุคลากร	2.90	.47	มาก
29	การดำเนินงานทางวินัยบุคลากร	2.96	.69	มาก
รวม		2.57	.54	น้อย

จากตารางที่ 4.5 พบว่าการมีส่วนร่วมของชุมชนด้านบุคลากรโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=2.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปัญหาข้อที่ 29 ปัญหาการดำเนินการทางวินัยบุคลากรเป็นปัญหาอันดับสูงสุดซึ่งเป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\mu= 2.96$) รองลงมาได้แก่ปัญหาข้อที่ 28 ปัญหาการปรับปรุงกระบวนการพัฒนาบุคลากร ซึ่งเป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก($\mu= 2.90$) ส่วนอันดับต่ำสุดได้แก่ปัญหาข้อที่ 21 ปัญหาการจัดทำโครงสร้างการจัดองค์การบริหารบุคลากร และปัญหาข้อที่ 24 ปัญหาการจัดสวัสดิการและเสริมสร้างขวัญกำลังใจบุคลากร ซึ่งมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\mu=2.00$)

ตารางที่ 4 . 6

การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านงานบริหารทั่วไป

ข้อที่	รายการปัญหา	ระดับการมีส่วนร่วม		แปลผล
		μ	σ	
30	การวางแผนงานอาคารสถานที่	2.96	.69	มาก
31	การใช้ประโยชน์จากอาคารสถานที่	2.96	.33	มาก
32	การปรับปรุงการใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด	2.86	.52	มาก
33	การตรวจการใช้อาคารสถานที่	2.96	.33	มาก
34	การวางแผนการจัดกิจกรรมของโรงเรียน	3.00	.27	มาก
35	ดำเนินการจัดกิจกรรมของโรงเรียน	2.74	.63	มาก
36	การปรับปรุงกิจกรรมของโรงเรียน	2.75	.70	มาก
37	การตรวจสอบการจัดกิจกรรมของโรงเรียน	2.89	.42	มาก
รวม		2.89	.48	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่าการมีส่วนร่วมของชุมชนด้านงานบริหารทั่วไปโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=2.89$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ปัญหาข้อที่ 34 ปัญหาการวางแผนการจัดกิจกรรมของโรงเรียน มีปัญหาอยู่ในอันสูงสุดซึ่งเป็นปัญหาระดับมาก ($\mu=3.00$) รองลงมาได้แก่ปัญหาข้อที่ 34 ปัญหาการวางแผนงานอาคารสถานที่ซึ่งเป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก (2.97) ส่วนอันดับต่ำสุดได้แก่ปัญหาข้อที่ 35 ปัญหาการดำเนินการจัดกิจกรรมของโรงเรียนซึ่งเป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\mu=2.74$)

ช่วงที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ตามแนวมาตรฐาน
คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดสะพานหิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท

2.1 วิเคราะห์การมีส่วนร่วมของชุมชนตามภารกิจงาน 4 ด้าน มีดังนี้

2.1.1 ด้านวิชาการ ปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชน มีปัญหาอันดับสูงสุด ได้แก่ เรื่อง
การวางแผนจัดทำหลักสูตรแกนกลาง และหลักสูตรท้องถิ่น ($\mu = 3.89$)

2.1.2 ด้านงบประมาณ ปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชน มีปัญหาอันดับสูงสุด ได้แก่
เรื่อง การจัดหางบประมาณ ($\mu = 2.93$)

2.1.3 ด้านบุคลากร ปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชน มีปัญหาอันดับสูงสุด ได้แก่ เรื่อง
การดำเนินงานทางวินัยบุคลากร ($\mu = 2.96$)

2.1.4 ด้านบริหารทั่วไป ปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชน มีปัญหาอันดับสูงสุด ได้แก่
เรื่อง การวางแผนการจัดกิจกรรมของโรงเรียน ($\mu = 3.00$)

จากการพิจารณา ปัญหาทั้ง 4 ด้าน ตามภารกิจงานของโรงเรียน ผู้วิจัยได้นำปัญหาอันดับ
สูงสุดมาจัดประชุมสนทนากลุ่ม (FGD) โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน เมื่อวันที่ 10 กันยายน
2548 เวลา 13.30 น. เพื่อนำผลมาแสดงความคิดเห็น ที่สอดคล้องกัน และข้อเสนอแนะ มา
สังเคราะห์เป็นรูปแบบ การบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วม ของชุมชน ตามแนวคุณภาพการศึกษา
ของโรงเรียนวัดสะพานหิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท

ตารางที่ 4.7 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญวิธีการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมบริหารโรงเรียน
ด้านวิชาการ

ประเด็น ปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชน	วิธีการ วิเคราะห์การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน ตามกระบวนการวงจรเดมมิ่ง (PDCA)
ด้านวิชาการ	1. การเข้ามามีส่วนร่วมการวางแผน(P) 1.1 เชิญชุมชน สำรวจสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับ หลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรท้องถิ่น 1.2 แต่งตั้งให้ชุมชนร่วมเป็นคณะกรรมการวางแผนปรับปรุง หลักสูตร 1.3 ประชุมให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักสูตรแก่ชุมชน 1.4 เชิญชุมชน เข้าร่วมกำหนดโครงการปรับปรุงหลักสูตร และวิเคราะห์หลักสูตร 1.5 เชิญชุมชนเข้าร่วมประชุมเพื่อรับทราบข้อมูล สภาพ ปัจจุบันและปัญหาเกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตรและการ วิเคราะห์หลักสูตร 1.6 เชิญชุมชนเข้าร่วม ประชุมเสนอแนวคิดในการปรับปรุง หลักสูตรและวิเคราะห์หลักสูตร 1.7 เชิญชุมชนเข้าร่วม ประชุมเพื่อกำหนด แผน โครงการ กิจกรรมเพื่อปรับปรุงหลักสูตรและวิเคราะห์หลักสูตรตาม ความเหมาะสมของโรงเรียนและชุมชน 1.8 แบ่งกลุ่มย่อยบุคคลในชุมชนระดมความคิดสร้างความ ตระหนักและเป้าหมายร่วมกัน ในการปรับปรุงหลักสูตรและ วิเคราะห์หลักสูตร 1.9 ร่วมกัน วิเคราะห์ศักยภาพของชุมชนในการมีส่วนร่วม ปรับปรุงหลักสูตรและวิเคราะห์หลักสูตร 1.10 สรุปรวมความคิดเห็นเป็นภาพรวมเกี่ยวกับการวางแผน จัดทำหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรท้องถิ่น

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ประเด็น ปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชน	วิธีการ วิเคราะห์การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน ตามกระบวนการวงจรเดมมิ่ง (PDCA)
ด้านวิชาการ	2 . การเข้ามามีส่วนร่วมการปฏิบัติกิจกรรม(D) 2.1 เชิญชุมชน ไปศึกษาดูงาน โรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จ การใช้หลักสูตรท้องถิ่น 2.2 เชิญชุมชนเข้ามาเป็นวิทยากรหลักสูตรท้องถิ่น 2.3 เชิญชุมชนเข้ามาเป็นผู้สังเกตและให้ความคิดเห็นเป็น ภาพรวมในการจัดกิจกรรมการปรับปรุงหลักสูตรและวิเคราะห์ หลักสูตร 2.4 เชิญชุมชนมาเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการการปรับปรุง หลักสูตรและวิเคราะห์หลักสูตร 2.5 จัดให้มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดหลักสูตรการ ปรับปรุงหลักสูตรและการวิเคราะห์หลักสูตร 2.6 เชิญชุมชนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการสำรวจ แหล่งเรียนรู้ในชุมชน 2.7 เชิญชุมชนให้เข้ามาช่วยจัดทำหลักสูตรวิชาชีพที่ชุมชน ต้องการ 2.8 เชิญชุมชนให้เข้ามามีส่วนช่วยเหลือโดยเป็นวิทยากร ให้บริการแหล่งเรียนรู้และสนับสนุนด้านสื่ออุปกรณ์ต่างๆ 3 . การเข้ามามีส่วนร่วมการตรวจสอบ/ประเมินผล (C) 3.1 เชิญชุมชน เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการหาวิธีการ ตรวจสอบเกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตรและการวิเคราะห์ หลักสูตร 3.2 แต่งตั้งบุคคลในชุมชนเป็นคณะกรรมการระดับโรงเรียน เกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตรและการวิเคราะห์หลักสูตร

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ประเด็น ปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชน	วิธีการ วิเคราะห์การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน ตามกระบวนการวงจรเดมมิ่ง (PDCA)
ด้านวิชาการ	3.3 เชิญชุมชน เข้ามาร่วมกำหนดเกณฑ์การปรับปรุงหลักสูตร และการวิเคราะห์หลักสูตรร่วมกับโรงเรียน 3.4 เชิญชุมชนเข้ามาเป็นคณะกรรมการตรวจสอบการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ 4. การเข้ามามีส่วนร่วมการปรับปรุง แก้ไข พัฒนา(A) 4.1 เชิญชุมชน เข้ามาร่วมแสดงความคิดเห็นระดมความคิดให้ข้อเสนอแนะ 4.2 เชิญชุมชน ร่วมอภิปรายผลการใช้ การวางแผนทำหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรท้องถิ่น 4.3 เชิญชุมชนเข้ามาเป็นคณะกรรมการ การวางแผนทำหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรท้องถิ่น 4.4 ให้ชุมชนร่วมกัน ตอบแบบสอบถาม หรือทำการสัมภาษณ์ 4.5 เชิญชุมชน เข้ามามีส่วนช่วยวางแผนปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรที่ยังไม่เหมาะสม 4.6 หากการดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรและการวิเคราะห์หลักสูตร ยังไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด ก็ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม วิเคราะห์หาสาเหตุและเสนอแนะแนวปรับปรุง แก้ไขให้ดีขึ้นในครั้งต่อไป 4.7 ผลดำเนินการการวางแผนทำหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรท้องถิ่น ส่วนใดที่ประสบผลสำเร็จได้มาตรฐานขอความร่วมมือจากทุกฝ่ายช่วยกันบำรุงรักษาไว้ให้ยั่งยืนสืบไป 4.8 การสร้างเป้าหมายใหม่ร่วมกันในการปรับปรุงหลักสูตร และการวิเคราะห์หลักสูตร

ตารางที่ 4.8 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญวิธีการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมบริหารโรงเรียน
ด้านงบประมาณ

ประเด็น ปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชน	วิธีการ วิเคราะห์การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน ตามกระบวนการวงจรเดมมิ่ง (PDCA)
ด้านงบประมาณ	1 . มีส่วนร่วมการวางแผน (P) 1.1 จัดประชุมเชิญเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นและวางแผน 1.2 เชิญชุมชนร่วมระดมความคิดในการจัดหางบประมาณ 1.3 ร่วมกันกำหนดกรอบทิศทางการจัดหางบประมาณ 1.4 เชิญเข้าร่วมประชุมเพื่อรับทราบข้อมูลสภาพปัจจุบัน ปัญหาเกี่ยวกับการจัดหางบประมาณ 1.5 ประชุมร่วมรับฟังแนวคิดเกี่ยวกับการจัดหางบประมาณ 1.6 ประชุมร่วมกำหนดแผน โครงการกิจกรรมการจัดหา งบประมาณตามความเหมาะสม 1.7 ประชุมชี้แจงเหตุผลความจำเป็นในการพัฒนางาน ด้านต่างๆของโรงเรียนให้ทราบ 1.8 เชิญเข้าร่วมวางแผนกำหนดแนวทางการใช้จ่าย งบประมาณตามความต้องการ 1.9 ชี้แจงแสดงข้อมูลเกี่ยวกับงบประมาณให้ชุมชนได้ทราบ อย่างโปร่งใส 1.10 แต่งตั้งให้ร่วมเป็นคณะกรรมการวางแผนปรับปรุง การใช้จ่ายงบประมาณ 1.11 ร่วมกันวางแผนระดมทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้พัฒนา การศึกษาของโรงเรียน 2 . มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม (D) 2.1 แต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการชุดต่างๆเพื่อระดมทุน พัฒนาการศึกษาของโรงเรียน 2.2 แต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง 2.3 แต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการจัดหางบประมาณ

ตารางที่

4

8

(ต่อ)

ประเด็น ปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชน	วิธีการ วิเคราะห์การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน ตามกระบวนการวงจรเดมมิ่ง (PDCA)
ด้านงบประมาณ	2.4 เข้าร่วมกิจกรรมที่ประหยัดงบประมาณโดยช่วยเหลือด้านแรงงาน การเป็นวิทยากร 2.5 สนับสนุนการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน 2.6 จัดให้มีการประชาสัมพันธ์หลายรูปแบบเกี่ยวกับการจัดหา การใช้จ่ายงบประมาณอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ 2.7 แต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการช่วยกันควบคุม กำกับติดตามการใช้ จ่ายงบประมาณ 3 . มีส่วนร่วมการตรวจสอบ/ประเมินผล(C) 3.1 เข้าร่วมกำหนดมาตรการและวิธีการควบคุมภายใน 3.2 ร่วมเป็นคณะกรรมการตรวจสอบการใช้งบประมาณของโรงเรียน 3.3 ร่วมพิจารณาตรวจสอบจากผลของโครงการและการใช้งบประมาณตามโครงการ 3.4 ร่วมเป็นคณะทำงานสร้างเครื่องมือ/รูปแบบเพื่อกำกับติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการจัดหาและใช้งบประมาณ 3.5 ร่วมเป็นคณะกรรมการ ตรวจสอบ และประเมินผล โดยเก็บข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ให้ครอบคลุมทุกกลุ่ม 3.6 ช่วยประชาสัมพันธ์การจัดหาและการใช้จ่ายงบประมาณโดยมีป้ายประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน 3.7 มีส่วนร่วมการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินของโรงเรียน

ตารางที่

4

.

8

(ต่อ)

ประเด็น ปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชน	วิธีการ วิเคราะห์การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน ตามกระบวนการวงจรเดมมิ่ง (PDCA)
ด้านงบประมาณ	4 . มีส่วนร่วมปรับปรุง แก้ไข พัฒนา (A) 4.1 มีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบ วิธีการระดมทุนในครั้งต่อไปให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น 4.2 เข้าร่วมประชุม แก้ไข ปรับปรุง วิธีการจัดหางบประมาณ 4.3 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดหางบประมาณ 4.4 ให้มีส่วนร่วมเสนอแนะข้อบกพร่องในการใช้จ่ายงบประมาณของโรงเรียนและวิธีการปรับปรุงแก้ไขเพื่อความประหยัด 4.5 ร่วมวางแผนในการระดมทุนและวิธีการได้มาซึ่งงบประมาณในปีต่อไป 4.6 เชิญเข้ามามีส่วนร่วมวิเคราะห์หาสาเหตุและเสนอแนะแนวทางปรับปรุงแก้ไขการจัดหางบประมาณให้ดีขึ้นต่อไป 4.7 วิธีการจัดหางบประมาณที่ประสบผลสำเร็จขอความร่วมมือจากทุกฝ่ายช่วยกันดำเนินการให้เป็นแบบอย่างต่อไป 4.8 มีส่วนร่วมวางแผนเป้าหมายของโครงการในอนาคตและแนวทางการจัดหางบประมาณ

ตารางที่ 4.9 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญวิธีการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมบริหารโรงเรียน
ด้านบุคลากร

ประเด็น ปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชน	วิธีการ วิเคราะห์การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน ตามกระบวนการวงจรเดมมิ่ง (PDCA)
ด้านบุคลากร	1. การมีส่วนร่วมการวางแผน (P) 1.1 เชิญผู้แทนจากกลุ่มต่างๆเข้าร่วมประชุมเพื่อรับทราบข้อมูล กฎหมายและระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัยของบุคลากร 1.2 เชิญชุมชน เป็นคณะกรรมการร่วมในการวางแผนพัฒนาบุคลากร 1.3 เชิญชุมชน เข้าร่วมประชุมเสนอแนะแสดงความคิดเห็นในการกำหนด การกำหนดแผน โครงการ กิจกรรมพัฒนาบุคลากร 1.4 ให้ชุมชนแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่ชุมชนคาดหวังเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ต้องการของบุคลากร 1.5 แต่งตั้งเป็นบุคคลในชุมชนเป็นคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร 1.6 เชิญชุมชนเข้าร่วมประชุมร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาทุกครั้ง 2 . การมีส่วนร่วมการปฏิบัติกิจกรรม(D) 2.1 เชิญชุมชนเข้าร่วมประชุมสัมมนาเพื่อรับฟังและเสนอแนวทางการดำเนินงานของบุคลากรในสถานศึกษา 2.2 ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมทำเครื่องมือประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร 2.3 เชิญชุมชนให้มาร่วมแสดงความคิดเห็นพฤติกรรมของบุคลากร 2.4 เชิญชุมชนร่วมเป็นคณะกรรมการประเมิน กำกับ ติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรตามแผน / โครงการที่กำหนดไว้

ตารางที่

4

9

(ต่อ)

ประเด็น ปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชน	วิธีการ วิเคราะห์การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน ตามกระบวนการวงจรเดมมิ่ง (PDCA)
ด้านบุคลากร	2.5 เข้ามาเป็นกรรมการตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร 2.6 เชิญชุมชนร่วมเป็นคณะกรรมการในการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากรด้านวินัยและการรักษาวินัย 2.7 ให้ชุมชนร่วมเป็นคณะกรรมการ หรือที่ปรึกษาในการดำเนินการทางวินัยบุคลากร 3. การมีส่วนร่วมตรวจสอบ/ประเมินผล (C) 3.1 เชิญชุมชน เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร 3.2 เป็นคณะทำงานสร้างเครื่องมือประเมินผล โดยเก็บข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้ครอบคลุมทุกกลุ่ม 3.3 รายงานผลการตรวจสอบและประเมินผลให้ชุมชนทราบอย่างทั่วถึง 3.4 ร่วมเป็นคณะกรรมการหรือสอดส่องดูแลพฤติกรรมและให้ข้อมูลพฤติกรรมบุคลากรเสนอผู้บริหาร 3.5 ร่วมเป็นคณะกรรมการเสนอแนะประเมินพิจารณาความดีความชอบประจำปี 3.6 เข้าร่วมประเมินโครงการ/กิจกรรมของโรงเรียน 3.7 เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการประเมินพฤติกรรมบุคลากรตามโอกาส

ตารางที่

4

9

(ต่อ)

ประเด็น ปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชน	วิธีการ วิเคราะห์การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน ตามกระบวนการวงจรเดมมิ่ง (PDCA)
ด้านบุคลากร	4. การมีส่วนร่วม ปรับปรุง ร่วมแก้ไข พัฒนา (A) 4.1 เสนอแนวทางปรับปรุงการประเมินผลการปฏิบัติงาน ของบุคลากร 4.2 ร่วมกำหนดเกณฑ์การประเมินเพื่อให้เกิดผลและ พฤติกรรมบุคลากรที่ดีขึ้นกว่าเดิม 4.3 ร่วมเป็นคณะกรรมการ ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับการ ปรับปรุง / พัฒนา ประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร 4.4 เสนอแนะวิธีการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานของ บุคลากร เป็นประจำทุกปี 4.5 ร่วมเป็นคณะกรรมการ หรือบุคคลเพื่อสร้างขวัญกำลังใจ แก่บุคลากร ที่ปฏิบัติงาน ได้ผลดี 4.6 เป็นคณะกรรมการตรวจสอบประเมินผลการปฏิบัติงาน ของบุคลากร

ตารางที่ 4.10 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญวิธีการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมบริหารโรงเรียน
ด้านบริหารทั่วไป

ประเด็น ปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชน	วิธีการ วิเคราะห์การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน ตามกระบวนการวงจรเดมมิ่ง (PDCA)
ด้านบริหารทั่วไป	1 . การมีส่วนร่วมในการวางแผน (P) 1.1 เชิญชุมชนเข้ามาร่วมสำรวจข้อมูล สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการด้านการจัดกิจกรรมของโรงเรียน 1.2 เชิญชุมชนเป็นคณะกรรมการร่วมวิเคราะห์ ให้ข้อมูล ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมต่างๆ 1.3 แต่งตั้งเป็นคณะกรรมการร่วมวางแผนจัดโครงการ กิจกรรมให้เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน 2 . การมีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรม(D) 2.1 เชิญชุมชนร่วมแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมของโรงเรียน 2.2 เชิญชุมชน เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการดำเนินกิจกรรม ของโรงเรียน 2.3 เชิญชุมชน เข้าร่วมเป็นวิทยากร 2.4 เชิญชุมชน เข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้งที่มีโรงเรียนดำเนินการ 2.5 ร่วมเป็นคณะทำงาน สนับสนุน ประสานงานและเป็นที่ปรึกษา การจัดกิจกรรมของโรงเรียน 2.6 เชิญชุมชนเข้ามาช่วยเหลือแสวงหาแหล่งทุน และการหา รายได้ในการนำมาดำเนินการจัดกิจกรรมของโรงเรียน 2.7 ขอความร่วมมือจากชุมชน ช่วยประชาสัมพันธ์การจัด กิจกรรมของโรงเรียน

ตารางที่

4

.

1

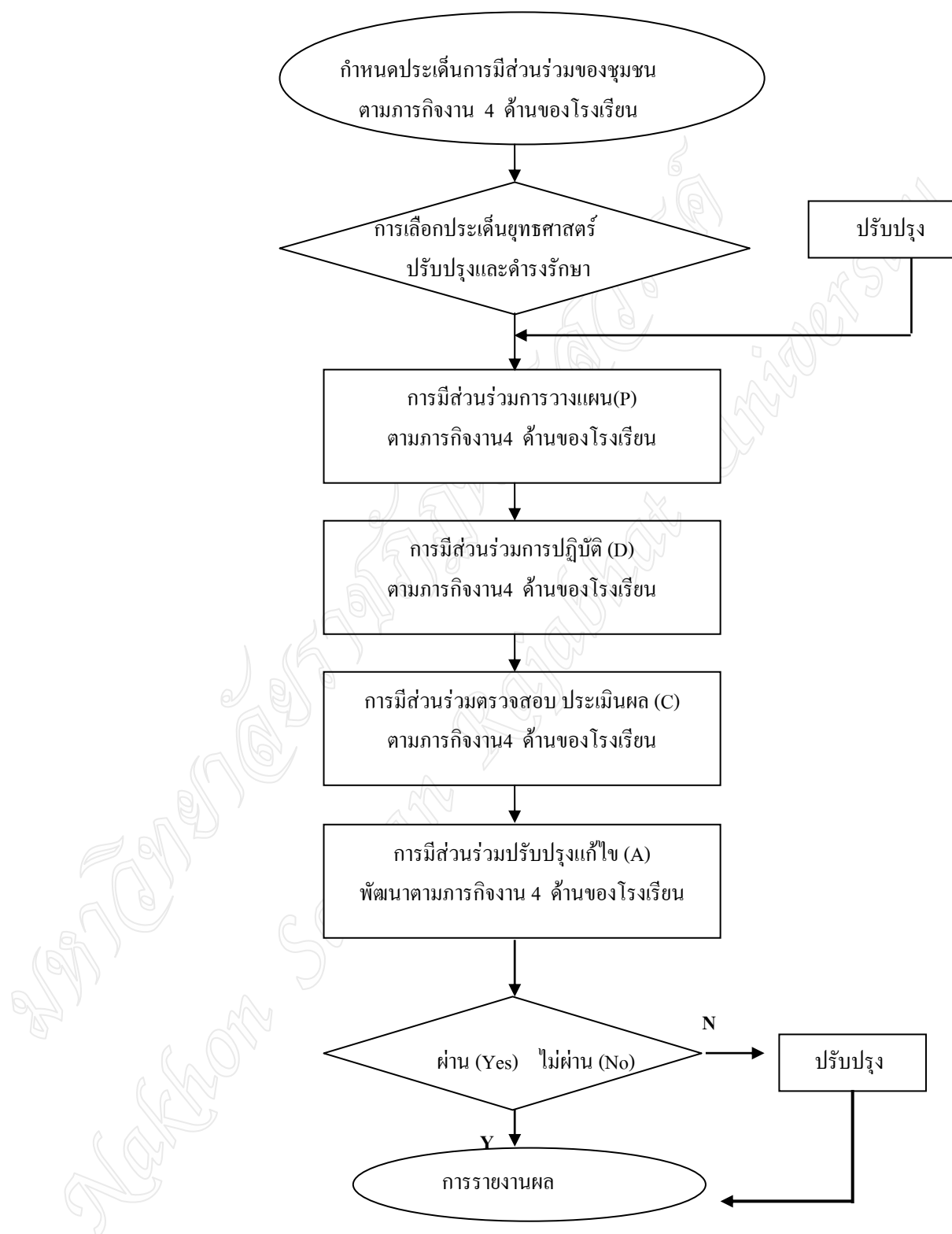
0

(ต่อ)

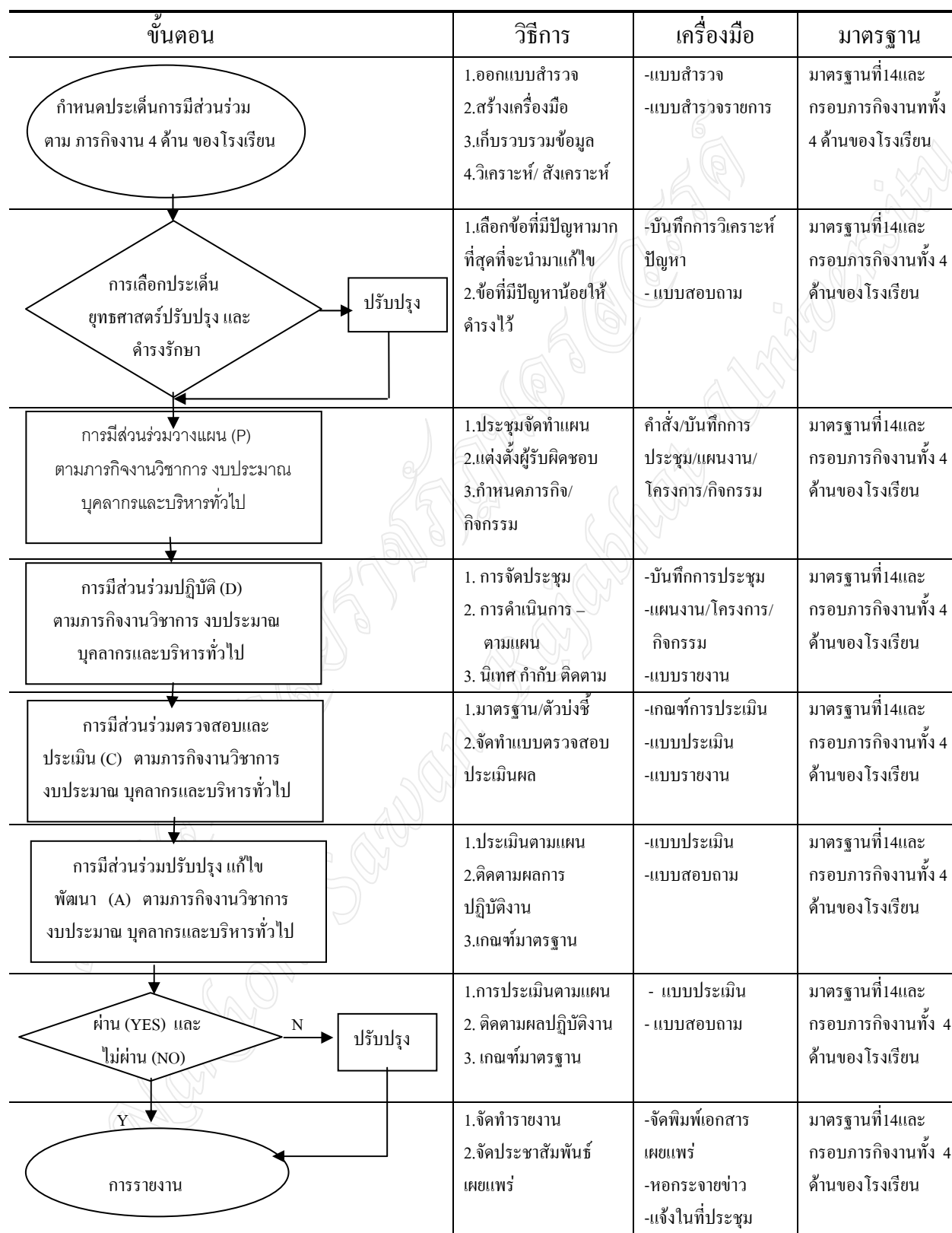
ประเด็น ปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชน	วิธีการ วิเคราะห์การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน ตามกระบวนการวงจรเดมมิ่ง (PDCA)
ด้านบริหารทั่วไป	3. การมีส่วนร่วมการตรวจสอบ/ประเมินผล (C) 3.1 เข้ามาเป็นคณะกรรมการตรวจสอบประเมินผลการจัดกิจกรรมของโรงเรียน 3.2 โรงเรียนมีการแสดงผลการดำเนินงานกิจกรรมของโรงเรียน สู่ชุมชน ได้ทราบตามกำหนด 3.3 เชิญชุมชนร่วมตอบ แบบสอบถาม หรือสัมภาษณ์ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมของโรงเรียน 3.4 เชิญชุมชนร่วมกำกับ ติดตามผลการดำเนินงานและ ตรวจสอบการจัดกิจกรรมของโรงเรียน 4 . การมีส่วนร่วมปรับปรุง แก้ไข พัฒนา (A) 4.1 เชิญชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมวางแผน ปรับปรุง แก้ไข พัฒนากิจกรรมของโรงเรียน 4.2 เชิญชุมชน ช่วยร่วมวางแผนปรับปรุงแก้ไข กรณีพบ ข้อบกพร่องและสนับสนุนศรัทธาไว้ กรณีผลการดำเนิน กิจกรรมที่ประสบผลสำเร็จ 4.3 เชิญชุมชนร่วมเป็นคณะกรรมการพัฒนาการจัดกิจกรรม ของโรงเรียน 4.4 เชิญบุคคลทุกฝ่ายในชุมชนร่วมประชุมแสดงความ คิดเห็น ข้อเสนอแนะ ในการพัฒนา ปรับปรุง แก้ไข การจัด กิจกรรมของโรงเรียน 4.5 เชิญชุมชนร่วมเป็นคณะทำงานปรับปรุง แก้ไข พัฒนาการจัดกิจกรรมของโรงเรียน

1.1 ผลการสังเคราะห์ประเด็นปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนและวิธีการวิเคราะห์การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการบริหารโรงเรียน ตามกระบวนการวงจรเดมมิ่ง(PDCA)ในการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนวัดสะพานหิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชยนาท ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จากการ จัด สทนากลุ่ม ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์เป็นรูปแบบได้ ดังนี้

รูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดสะพานหิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชยนาท

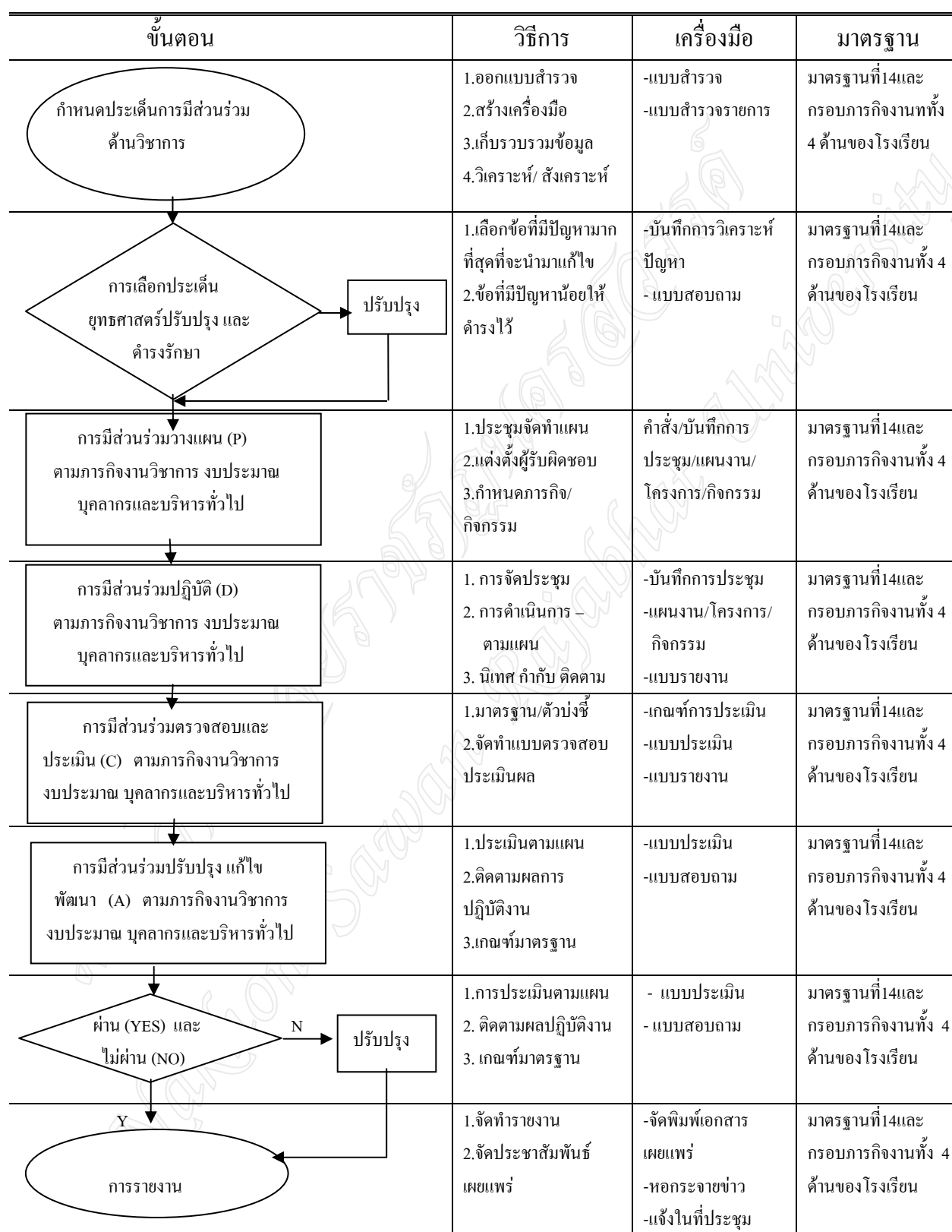

ภาพที่ 4.1 การวิเคราะห์การบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนวัดสะพานหิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชยนาท

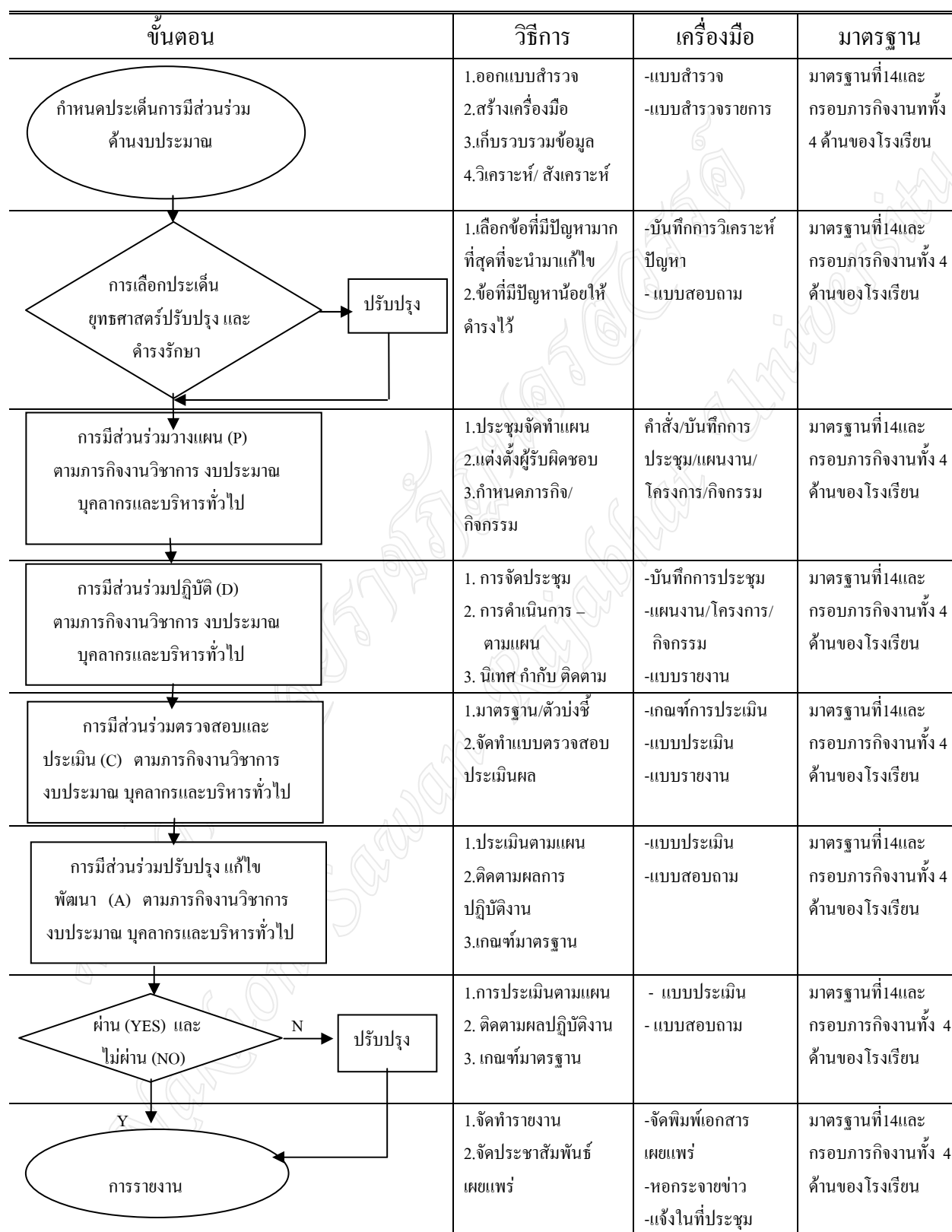

ภาพที่ 4.2 การวิเคราะห์ การบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษา
ของโรงเรียนวัดสะพานหิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท

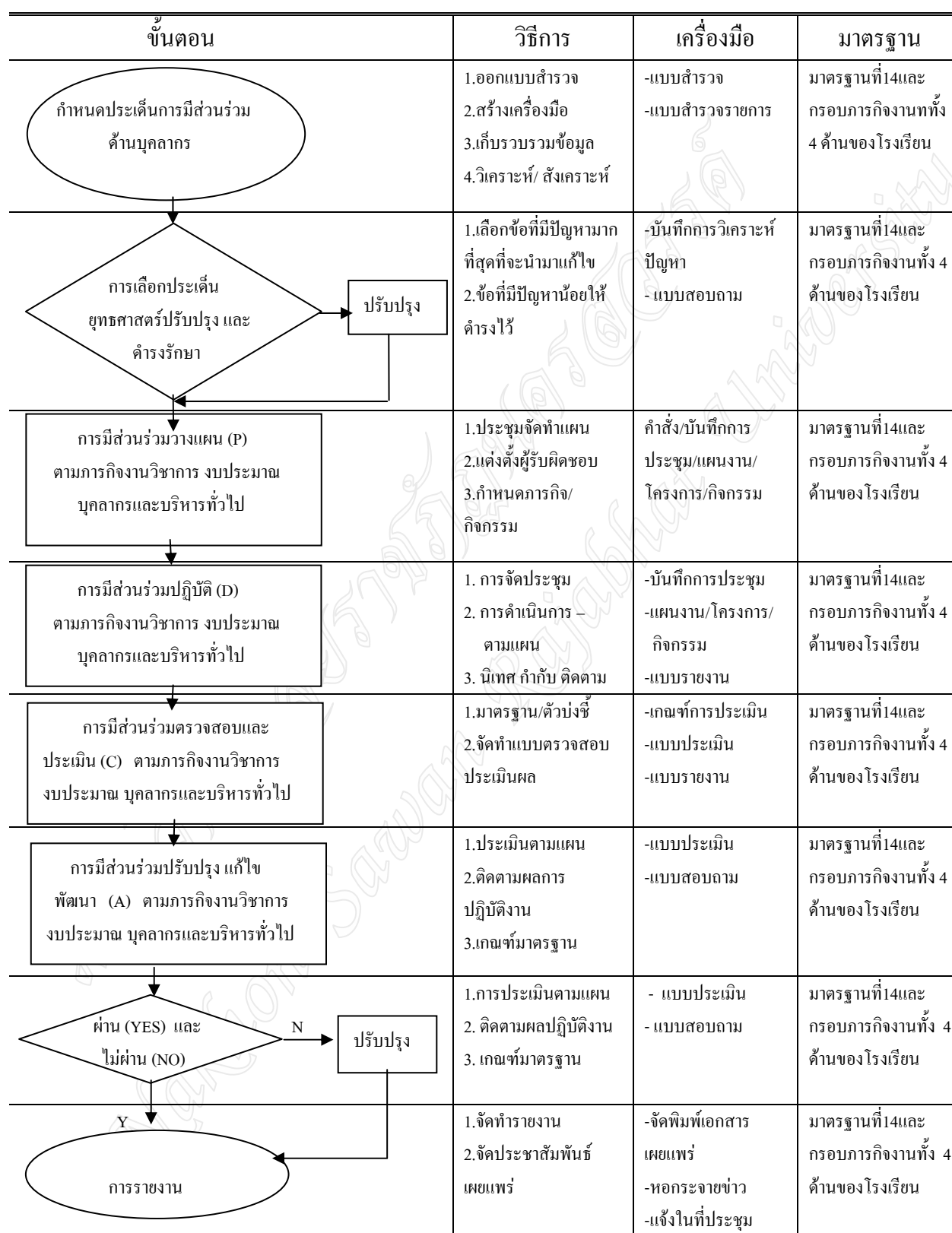
จากภาพที่ 4.2 การวิเคราะห์การบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวคุณ
 คุณภาพมาตรฐานการศึกษา โรงเรียนวัดสะพานหิน มีดังนี้ ขั้นแรกกำหนดปัญหาในการเข้ามามี
 ส่วนร่วมของชุมชน โดยออกแบบสำรวจ สร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูล นำข้อมูล
 มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ โดยใช้แบบสำรวจเป็นเครื่องมือหาความจำเป็นโดยมีภารกิจงานที่เป็น
 ความรับผิดชอบของคณะทำงานและการประชุมเพื่อกำหนดปัญหาทั้ง 4 ด้านของโรงเรียน โดยมี
 มาตรฐานที่ 14 เป็นเกณฑ์กำหนดเทียบกับสภาพที่เป็นปัจจุบันของโรงเรียนเพื่อทราบปัญหา ขั้นการมี
 ส่วนร่วมตัดสินใจ โดยเลือกแบบสอบถามข้อที่มีปัญหามากที่สุดเพื่อวางแผนให้ชุมชนเข้ามามีส่วน
 ร่วม ถ้าแบบสอบถามไม่มีปัญหาที่ไม่ต้องเลือก ภารกิจการมีส่วนร่วมตัดสินใจ ได้แก่การประชุม การ
 วิเคราะห์ปัญหา การระดมความคิด การรับฟังข้อเสนอแนะและการให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม
 อันจะนำไปสู่การตัดสินใจที่ต้องให้ครอบคลุมภารกิจงานทั้ง 4 ด้านของโรงเรียนและ ตามแนว
 มาตรฐานที่ 14 ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ขึ้นวางแผน
 วิธีการเข้ามามีส่วนร่วมโดยจัดประชุมทำแผน แต่งตั้งผู้รับผิดชอบพร้อมทั้งกำหนดภารกิจและ
 กิจกรรมต่างๆให้ชัดเจน โดยมีคำสั่ง บันทึกการประชุม แผนงาน โครงการและกิจกรรมเป็นเครื่องมือ
 ดำเนินการ ให้ครอบคลุมภารกิจหลักของโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน ขึ้นปฏิบัติกิจกรรม วิธีการในขั้นนี้เป็น
 การจัดประชุมผู้ปฏิบัติให้ดำเนินการไปตามแผนและมีการนิเทศ กำกับ ติดตามระหว่างการทำงาน
 เครื่องมือได้แก่ คำสั่ง บันทึกการประชุม แผนงาน โครงการ และแบบรายงานระหว่างดำเนินการ ตาม
 ภารกิจงานหลักของโรงเรียนทั้ง 4 ด้านโดยมีมาตรฐานที่ 14 เป็นเกณฑ์ปฏิบัติ ขึ้นตรวจสอบ
 ประเมินผลมีวิธีการคือจัดทำมาตรฐานประเมินภายใน ตัวบ่งชี้ที่ชัดเจน เข้าใจตรงกันและสามารถ
 ตรวจสอบ มี
 คณะทำงานจัดทำแบบตรวจสอบและแบบประเมินผล เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ เกณฑ์การประเมิน แบบ
 ประเมินและแบบรายงาน ภารกิจตรวจสอบ ประเมินผล กิจงานหลัก ทั้ง 4 ด้านของโรงเรียน
 เมื่อมีการตรวจสอบประเมินผลแล้วนำข้อมูลดังกล่าวไปประกอบการตัดสินใจอีกครั้ง อันจะนำไปสู่
 ขั้นปรับปรุงแก้ไข พัฒนา ขั้นนี้มีวิธีการประเมินเพื่อปรับปรุงแก้ไขในสิ่งที่ไม่เป็นไปตามความ
 ต้องการหรือยังต่ำกว่ามาตรฐานตัวชี้วัด หากภารกิจงานใดเป็นไปตามเกณฑ์หรือสูงกว่าเกณฑ์ให้รักษา
 ไว้ เครื่องมือได้แก่ เกณฑ์ ตัวชี้วัด แบบประเมิน แบบสอบถาม ตามภารกิจหลักตามมาตรฐานที่ 14
 ขั้นสุดท้ายคือการมีส่วนร่วมรายงานผล มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินการเครื่องมือ ได้แก่ การ
 จัดทำเอกสาร แผ่นพับ สารสัมพันธ์ การประกาศทางหอกระจายข่าวของโรงเรียนและชุมชน เผยแพร่
 ในที่ประชุม แบบรายงานต้นสังกัด ภารกิจสำคัญในขั้นตอนนี้คือการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ หลาย
 รูปแบบเพื่อให้ทราบโดยทั่วกัน

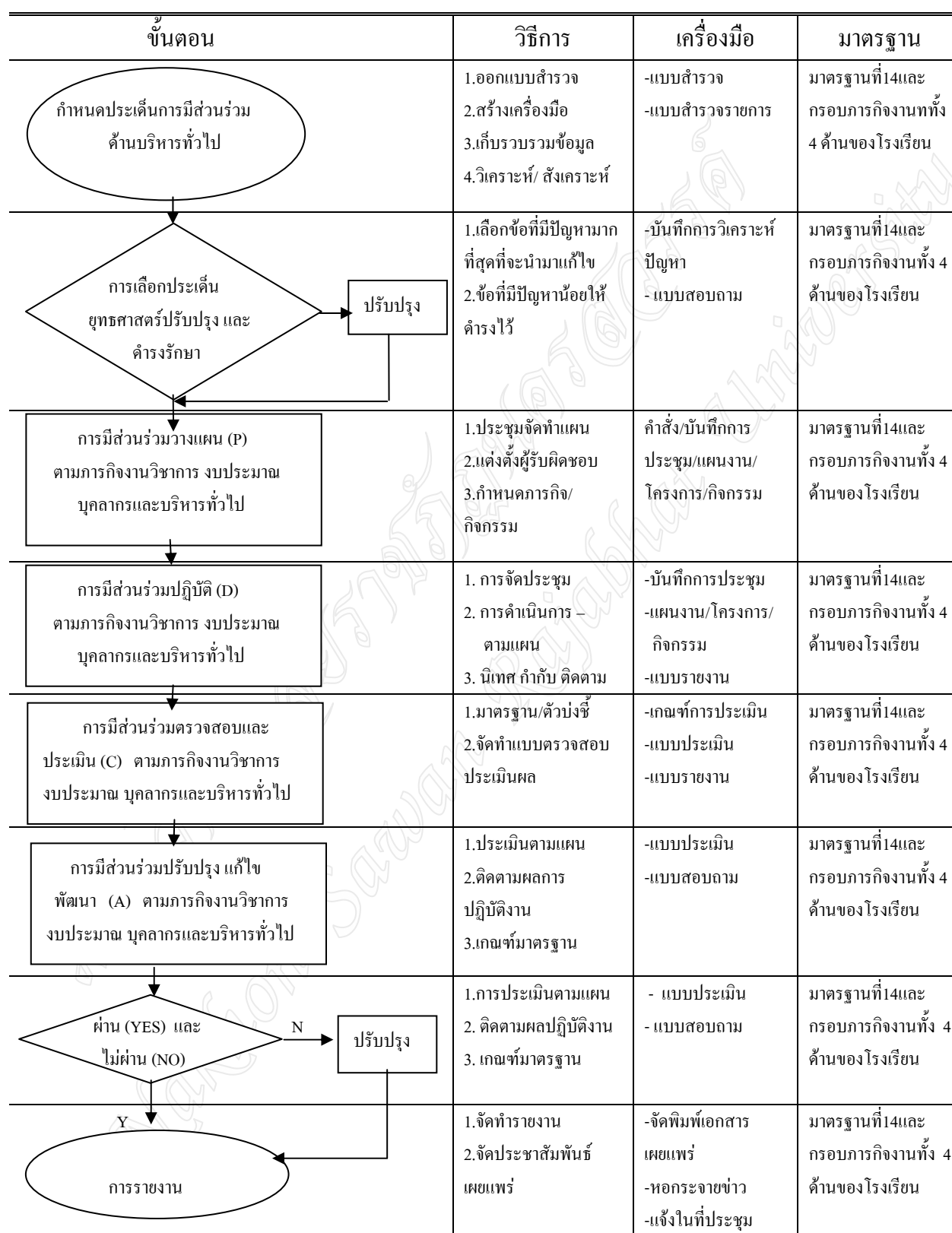
ภาพที่ 4.3 การวิเคราะห์การบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษา
ด้านงานวิชาการ ของ โรงเรียนวัดสะพานหิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชายนา

ภาพที่ 4.4 การวิเคราะห์การบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษา
ด้านงบประมาณ ของ โรงเรียนวัดสะพานหิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชยนาท

ภาพที่ 4.5 การวิเคราะห์การบริหาร โรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษา
ด้านบุคลากร ของ โรงเรียนวัดสะพานหิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชายนาท

ภาพที่ 4.6 การวิเคราะห์การบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษา
ด้านบริหารทั่วไป ของ โรงเรียนวัดสะพานหิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐาน
คุณภาพการศึกษา โรงเรียนวัดสะพานหิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย
ดังนี้

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้

มีจุดมุ่งหมายเพื่อ

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐาน
คุณภาพการศึกษา
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐาน
คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดสะพานหินสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการที่
ปรึกษา บุคลากรสถานศึกษา สภานักเรียน จำนวน 28 คน ในการรวบรวมข้อมูลได้รับแบบสอบถาม
คืนสมบูรณ์ครบถ้วนทุกฉบับ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้

ได้แบ่งออกเป็น

2

ช่วง

ช่วงที่ 1 แบบสอบถามปัญหาการมีส่วนร่วมการบริหารโรงเรียนของชุมชนตามแนว
คุณภาพการศึกษา โรงเรียนวัดสะพานหินซึ่งประกอบด้วย ปัญหาการมีส่วนร่วมด้านวิชาการ จำนวน
10 ข้อ ปัญหาการมีส่วนร่วมด้านงบประมาณ จำนวน 9 ข้อ ปัญหาด้านบุคลากร จำนวน 10 ข้อ
และปัญหาด้านบริหารทั่วไป จำนวน 8 ข้อ รวม 37 ข้อ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณ
ค่า 4 ระดับ คือ มากที่สุด มาก น้อยและน้อยที่สุด ซึ่งแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น 0.90

ช่วงที่ 2 แบบร่างการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐาน
คุณภาพการศึกษาที่ผู้วิจัยได้นำปัญหาในช่วงที่ 1 มาร่างเพื่อจัดกลุ่มสนทนา กลุ่มผู้เชี่ยวชาญจำนวน
7 คน วิเคราะห์ให้ความเห็นในการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชน โดยใช้ข้อที่ผู้เชี่ยวชาญวิเคราะห์

ตรงกันมาจัดเป็น ระบบ กลไกและกิจกรรมการพัฒนางาน ตามวงจรเดมมิ่ง(PDCA) เพื่อนำไปใช้
สังเคราะห์เป็นรูปแบบการบริหาร โรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐานคุณภาพ
การศึกษา ของโรงเรียนวัดสะพานหิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประมวลผลโดยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS
คำนวณหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ค่าร้อยละ
ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีข้อค้นพบ แบ่งออกได้เป็น 2 ช่วง ดังนี้

ช่วงที่ 1 ปัญหาการบริหาร โรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐานคุณภาพ
การศึกษา ของโรงเรียนวัดสะพานหิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท

โดยภาพรวมพบว่าการบริหาร โรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนอยู่ในระดับมาก
เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมด้านวิชาการมีปัญหาเป็นระดับสูงสุด รองลงมา
คือ ปัญหา ด้านบริหารทั่วไป ด้านบุคลากรมีปัญหาเป็นอันดับที่สามและด้านงบประมาณมีปัญหา
น้อยกว่าทุกปัญหา

1. ปัญหาการมีส่วนร่วมด้านวิชาการภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา
รายละเอียดพบว่าการวางแผนจัดทำหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรท้องถิ่น มีปัญหามากกว่าข้ออื่นๆ
2. ปัญหาการมีส่วนร่วมด้านงบประมาณ ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณา
รายละเอียดพบว่า การจัดหางบประมาณมีปัญหามากกว่าข้ออื่นๆ
3. ปัญหาการมีส่วนร่วมด้านบุคลากรภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา
รายละเอียดพบว่าการดำเนินการทางวินัยบุคลากร มีปัญหามากกว่าข้ออื่นๆ
4. ปัญหาการมีส่วนร่วมด้านบริหารทั่วไปภาพรวมอยู่ในระดับมากพิจารณา
รายละเอียดพบว่าการวางแผนการจัดกิจกรรมของโรงเรียน มีปัญหามากกว่าข้ออื่นๆ

ช่วงที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหาร โรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐาน
คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดสะพานหิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท ผู้วิจัยได้นำผลการ
วิเคราะห์ แสดงความคิดเห็นข้อเสนอแนะที่สอดคล้องกันของ ผู้เชี่ยวชาญที่จัดสนทนากลุ่ม (FGD)
มาสังเคราะห์เป็นรูปแบบการบริหาร โรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐานคุณภาพ
การศึกษา ของโรงเรียนวัดสะพานหิน มี 7 ขั้นตอนดังนี้

ขั้น 1 กำหนดปัญหาในการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชน โดยออกแบบสำรวจ สร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูล นำข้อมูลมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ โดยใช้แบบสำรวจเป็นเครื่องมือหาความจำเป็นโดยมีการทำงานที่เป็นความรับผิดชอบของคณะทำงานและการประชุมเพื่อกำหนดปัญหาทั้ง 4 ด้านของโรงเรียน โดยมีมาตรฐานที่ 14 เป็นเกณฑ์กำหนดเทียบกับสภาพที่เป็นปัจจุบันของโรงเรียนเพื่อทราบปัญหา

ขั้นที่ 2 ผลการเลือกประเด็น ยุทธศาสตร์ปรับปรุงและดำรงรักษา โดยเลือกแบบสอบถาม ข้อที่มีปัญหามากนำไปสู่กระบวนการปรับปรุง ข้อที่มีปัญหาน้อยให้ดำรงรักษา การมีส่วนร่วมเลือกประเด็นยุทธศาสตร์ ได้แก่การประชุม การวิเคราะห์ปัญหา การระดมความคิด การรับฟังข้อเสนอแนะ และการให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามอันจะนำไปสู่การตัดสินใจที่ถูกต้อง ให้ครอบคลุมภารกิจงานทั้ง 4 ด้านของโรงเรียนและ ตามแนวมาตรฐานที่ 14 ของสำนักประเมินมาตรฐาน

ขั้นที่ 3 วางแผนวิธีการเข้ามามีส่วนร่วมโดยจัดประชุมทำแผน แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ พร้อมทั้งกำหนดภารกิจและกิจกรรมต่างๆให้ชัดเจน โดยมีคำสั่ง บันทึกการประชุม แผนงาน โครงการและกิจกรรมเป็นเครื่องมือดำเนินการ ให้ครอบคลุมภารกิจหลักของโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน

ขั้นที่ 4 ปฏิบัติกิจกรรม วิธีการในขั้นนี้เป็นการจัดประชุมผู้ปฏิบัติให้ดำเนินการไปตามแผนและมีการนิเทศ กำกับ ติดตามระหว่างการดำเนินงาน เครื่องมือได้แก่ คำสั่ง บันทึกการประชุม แผนงาน โครงการ และแบบรายงานระหว่างดำเนินการ ตามภารกิจงานหลักของโรงเรียนทั้ง 4 ด้านโดยมีมาตรฐานที่ 14 เป็นเกณฑ์ปฏิบัติ

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบ ประเมินผลมีวิธีการคือจัดทำมาตรฐานประเมินภายใน ตัวบ่งชี้ที่ชัดเจน เข้าใจตรงกันและสามารถตรวจสอบ มีคณะทำงานจัดทำแบบตรวจสอบและแบบประเมินผล เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ เกณฑ์การประเมิน แบบประเมินและแบบรายงาน ภารกิจตรวจสอบ ประเมินผล คื่องานหลักทั้ง 4 ด้านของโรงเรียน เมื่อมีการตรวจสอบประเมินผลแล้วนำข้อมูลดังกล่าวไปประกอบการตัดสินใจอีกครั้ง

ขั้นที่ 6 ปรับปรุง แก้ไข พัฒนา ขั้นนี้มีวิธีการประเมินเพื่อปรับปรุงแก้ไขในสิ่งที่ไม่เป็นไปตามความต้องการหรือยังต่ำกว่ามาตรฐานตัวชี้วัด หากภารกิจงานใดเป็นไปตามเกณฑ์หรือสูงกว่าเกณฑ์ให้รักษาไว้ เครื่องมือได้แก่ เกณฑ์ ตัวชี้วัด แบบประเมิน แบบสอบถาม ตามภารกิจหลักตามมาตรฐานที่ 14

ขั้นที่ 7 การมีส่วนร่วมรายงานผล มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินการเครื่องมือได้แก่ การจัดทำเอกสาร แผ่นพับ สารสัมพันธ์ การประกาศทางหอกระจายข่าวของโรงเรียนและชุมชน เผยแพร่ในที่ประชุม แบบรายงานต้นสังกัด ภารกิจสำคัญในขั้นตอนนี้คือการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ หลายรูปแบบเพื่อให้ทราบโดยทั่วกัน

อภิปรายผลการวิจัย

ช่วงที่ 1 จากการวิเคราะห์แบบสอบถาม การมีส่วนร่วมของชุมชนเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ตามแนวคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดสะพานหิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาทอภิปรายผลในแต่ละด้านดังนี้

1. ปัญหาส่วนร่วมด้านวิชาการโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าการมีส่วนร่วมของชุมชน เกี่ยวกับการวางแผนจัดทำหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรท้องถิ่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การจัดทำหลักสูตรเป็นเรื่องใหม่ชุมชนไม่มีความเข้าใจ และไม่มีความรู้ ในเนื้อหาสาระของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉันทนันท์ เพ็ญกระโทก (2546) พบว่า ชุมชนขาดความรู้ความเข้าใจ ในหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นปัญหามากที่สุด เช่นเดียวกับงานวิจัยของ จันทร์ ไชยมูล (2544) ได้วิจัยเรื่องการบริหารงานการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น โดยใช้ภูมิปัญญาชาวบ้าน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดเชียงราย พบว่าปัญหาที่โรงเรียนประสบคือ ขาดงบประมาณในการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและปัญหาการมีส่วนร่วม ของชุมชน ที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น และทักษะในการเขียนเนื้อหาเป็นลายลักษณ์ อักษร และงานวิจัยของ สมาน ศรีธรรม (2542) ได้วิจัยเรื่อง การกำหนดนโยบายปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ไปสู่การปฏิบัติ: กรณีศึกษา โรงเรียนปฏิรูปการศึกษา อำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่พบว่า ด้านปฏิรูปหลักสูตร ศักยภาพของครู และท้องถิ่นยังมีไม่มาก ชุมชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นน้อย และที่สำคัญโรงเรียนขาดข้อมูล ด้านปัญหาความต้องการของท้องถิ่น อย่างแท้จริง และงานวิจัย การมีส่วนร่วมของชุมชน ชีรวัฒน์ หมูวิเศษ (2538) ได้วิจัยรูปแบบการกระจายอำนาจบริหารการศึกษาตามทัศนของผู้บริหารสถานศึกษา เขตการศึกษา 8 พบว่าปัญหาด้านวิชาการ การมีปัญหาด้านหลักสูตร ที่เน้นวิชาการมากเกินไป ไม่สนองความต้องการของท้องถิ่น ตามความต้องการ ตามสภาพชีวิตจริง ของคนในสังคม กำหนดหลักสูตร ควรเป็นอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานระดับจังหวัด และให้หน่วยงานในชุมชน สถานประกอบการ ภาคเอกชนในท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตร เช่นเดียวกับงานวิจัยของ สำราญ หารประเสริฐ) พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น ที่พบว่าคณะกรรมการสถานศึกษา มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับ ปานกลาง ด้านการมีส่วนร่วมน้อย คือด้านการจัดทำสาระของหลักสูตรท้องถิ่น ผลการวิจัยในครั้งนี้ มีข้อค้นพบวิธีการให้ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมวางแผน การจัดทำหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรท้องถิ่น คือส่วนร่วมด้านการวางแผน ได้แก่การเข้ามามีส่วนร่วม เป็นคณะกรรมการ เป็นคณะกรรมการสำรวจปัญหา และความต้องการ ร่วมกำหนดขั้นตอนการทำงาน ร่วมหาแนวทางและวิเคราะห์ทางเลือกในการดำเนินงาน ร่วมดำเนินการจัดทำหลักสูตร

และเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการกำหนดเกณฑ์การตรวจสอบ และประเมินผล ร่วมปรับปรุงแก้ไข พัฒนา ให้ข้อเสนอแนะและช่วยดำรงรักษาสິงที่ดีไว้ให้ยั่งยืน

2. ปัญหาการมีส่วนร่วมด้านงบประมาณโดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าการมีส่วนร่วมการปรับปรุงใช้จ่ายงบประมาณ มีปัญหามากกว่าข้ออื่นๆ ทั้งนี้เป็นเพราะโรงเรียนประถมศึกษาได้รับงบประมาณน้อย ไม่เพียงพอกับความต้องการ โรงเรียนจึงประสบปัญหา งบประมาณที่จะนำมาใช้จ่ายในโรงเรียน จำเป็นต้องให้ชุมชนเข้ามาจัดหางบประมาณ มิฉะนั้น โรงเรียนจะประสบปัญหาอย่างมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสิทธิ์ ศรีจันทร์ (2548: 74) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน อำเภอบรรพตพิสัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 2 พบว่าปัญหาที่พบมากที่สุดคือ งบประมาณที่ได้รับจัดสรรให้มาดำเนินการไม่เพียงพอ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนทร ขอบท่าดี (2534) ได้วิจัยเรื่อง บทบาทของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษา จังหวัดอ่างทอง พบว่าปัญหาการมีส่วนร่วมน้อยเนื่องจากไม่รู้บทบาทหน้าที่ในการจัดการศึกษาและความยากจนที่ไม่สามารถช่วยเหลือโรงเรียนอีกทั้งไม่มีเวลา ให้กับโรงเรียนเพราะต้องประกอบอาชีพส่วนตัวและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปกรณ์ กันอุปัทว(2548) พบว่าสถานะทางเศรษฐกิจทั่วไป และในชุมชนนับเป็นปัจจัยสำคัญ ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนกับโรงเรียนเป็นอย่างยิ่งและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉันทนันท์ เพียงกระโทก (2546) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาการมีส่วนร่วมของ ชุมชน ในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนนำร่อง ระดับมัธยมศึกษา สังกัด กรมสามัญศึกษา ที่พบว่า บุคลากรไม่มีเวลาไปพบผู้ปกครองนักเรียนเพราะมีภาระงานสอนมาก รวมทั้ง นโยบายของโรงเรียนไม่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของชุมชน และยังสอดคล้องกับบทบัญญัติใน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 ที่กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนด้านการเงินและการลงทุนเพื่อการศึกษาการร่วมระดมทุนเพื่อการศึกษา จึงจำเป็นจะต้องอาศัยทรัพยากรและสรรพกำลัง ทั้งปวงจากท้องถิ่น ชุมชน สามารถมีส่วนร่วมในการระดมทุน เพื่อการศึกษา โดยบริจาคทรัพย์สิน และทรัพยากรอื่นๆ ให้แก่สถานศึกษา และมีส่วนร่วมรับภาระ ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและความจำเป็นรวมทั้ง ร่วมติดตามการใช้จ่ายเงิน ให้เกิดประโยชน์สูงสุดเป็นไปอย่างโปร่งใส ผลการวิจัยในครั้งนี้พบวิธีการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมด้านการวางแผนจัดหางบประมาณ ได้แก่ การเข้าร่วมประชุมแสดงความคิดเห็น กำหนด ทิศทาง แนวทาง กิจกรรมการจัดหางบประมาณ แหล่งงบประมาณ การเข้ามามีส่วนร่วม ปฏิบัติกิจกรรม การจัดหางบประมาณ ได้แก่ แต่งตั้งให้เป็น คณะกรรมการ ระดมทุนจัดหางบประมาณ เพื่อพัฒนาการศึกษา ของโรงเรียนในหลายรูปแบบ ควบคุม นิเทศ ติดตาม กำกับการใช้จ่ายงบประมาณ สนับสนุนการใช้แหล่งเรียนรู้ ช่วยเหลือด้าน แรงงาน การเข้ามาเป็นวิทยากร การเข้ามามีส่วนร่วมตรวจสอบ ประเมินผล ได้แก่ กำหนด

มาตรการ ควบคุม ตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ ตรวจสอบผลผลิต ของโครงการ สร้างเครื่องมือรูปแบบการติดตาม ตรวจสอบ เก็บข้อมูลผลการดำเนินงาน ช่วยประชาสัมพันธ์ การจัดหา งบประมาณ การเข้ามามีส่วนร่วมปรับปรุงแก้ไข พัฒนา ได้แก่ กำหนดวิธีการระดมทุน ในครั้งต่อไป ประชุมปรับปรุงแก้ไข วิธีการจัดหางบประมาณ ให้ข้อเสนอแนะความคิดเห็น การดำเนินงาน จัดหางบประมาณ วางเป้าหมายการดำเนินงานครั้งต่อไป

3. ปัญหาการมีส่วนร่วมด้านบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินการทางวินัยมีปัญหามากกว่าข้ออื่น ทั้งนี้เป็นเพราะ ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมช่วยเหลือโรงเรียนด้านปรับปรุงอาคารสถานที่ และจัดหางบประมาณ ส่วนการตรวจสอบ การปฏิบัติงาน และการสอดส่องดูแลพฤติกรรมของบุคลากร ชุมชนมักไม่ได้เข้าร่วม อาจเป็นเพราะคิดว่าเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สนอง เหลือมาก (2540) ที่พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ปรึกษาหารือ กับคณะกรรมการโรงเรียน ในเรื่องการพัฒนาปรับปรุงโรงเรียน เกี่ยวกับงานอาคารสถานที่มากที่สุด ส่วนเรื่องอื่นๆ มีส่วนร่วมน้อย และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชาติ นวสุขกุล (2541) พบว่าการส่งเสริมให้ชุมชนและท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โรงเรียนได้กระทำทุกกระบวนการและครบขั้นตอน ตั้งแต่การประชุมชี้แจง แต่งตั้ง การดำเนินการ โดยเฉพาะการประเมินผล ได้แก่การประเมินผลการปฏิบัติงานตั้งแต่เริ่ม ระหว่างดำเนินการ และสิ้นสุดพร้อมนำเสนอคณะกรรมการโรงเรียน ผู้บริหารและประชาชน ซึ่งมีผลการดำเนินการอยู่ในระดับพอใช้ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัลยา พิเศษ (2547) พบว่า การมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ระดับน้อยในเรื่องการมีส่วนร่วมในการจัดให้มีการประเมินผล และติดตามผลการพัฒนาบุคลากร ตามแผนงานที่วางไว้ การจัดเกณฑ์มาตรฐานในการประเมินผล พัฒนาเป็นระบบอย่างต่อเนื่อง กำหนดให้ผู้รับผิดชอบในการประเมินผล ไว้อย่างชัดเจน การติดตาม ผลการปฏิบัติงาน เป็นการพัฒนาบุคลากร ผลที่ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐนันท์ เพียงกระโทก (2546) ที่ค้นพบ การมีส่วนร่วมของชุมชน ในการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ด้านบริหารบุคลากร พบว่าชุมชนมีส่วนร่วมในเรื่องการเตรียมการบริหารบุคลากร การเสริมวินัย และจรรยาบรรณ การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยมีลักษณะร่วมคิดร่วมทำ ที่เป็นเช่นนี้เพราะโรงเรียนนาร่องในระดับมัธยมศึกษาจะมีความพร้อมมากกว่าโรงเรียนประถมศึกษา โดยทั่วไป และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุดาพร ปานกลิ่น (2540) พบว่า โรงเรียนมีการดำเนินงานบริหารบุคลากร โดยจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงานได้ครบตามภารกิจพัฒนาบุคลากร ให้มีความรู้และเพิ่มพูนทักษะ เจตนาที่ดีต่อการทำงาน การดำเนินการทางวินัย และประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อเลื่อนขั้นประจำปี

วิธีการให้ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วม ในการดำเนินการทางวินัยบุคลากร และการตรวจสอบ ประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร ได้แก่ การเข้าร่วมประชุม รับทราบข้อมูล กรอบการ ปฏิบัติงานของบุคลากร กฎระเบียบต่างๆ รวมทั้งจรรยาบรรณวิชาชีพ และเสนอแนวคิดในการ ตรวจสอบประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร ร่วมกำหนดแผน โครงการและกิจกรรมการ ประเมินผล การควบคุมดูแลพฤติกรรมของบุคลากร การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ได้แก่ การเข้าร่วม ประชุมสัมมนา การแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการร่วม ร่วมจัดทำเครื่องมือเกณฑ์การประเมิน แบบบันทึกต่างๆ การมีส่วนร่วมตรวจสอบและประเมินผล ได้แก่ การร่วมเป็นคณะกรรมการ ประเมินผลคณะกรรมการการดำเนินการทางวินัย ให้ข้อมูลพฤติกรรมบุคลากรเสนอผู้บริหาร โรงเรียน ให้ขวัญและกำลังใจบุคลากร ร่วมวิเคราะห์จุดเด่นและจุดด้อยการปฏิบัติงาน เพื่อการปรับปรุงแก้ไข พัฒนาหรือดำรงรักษาต่อไป

4. ปัญหาการมีส่วนร่วมด้านบริหารทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การวางแผนการจัดกิจกรรมของโรงเรียนมีปัญหามากกว่าข้ออื่นเป็นเพราะชุมชนไม่เข้าใจ ขาดการมีส่วนร่วมในการวางแผน การปฏิบัติร่วมตรวจสอบและช่วยพัฒนาปรับปรุงการจัดกิจกรรม ของโรงเรียน เพราะระบบบริหารของโรงเรียนไม่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนและชุมชนมีสภาพ เศรษฐกิจของครอบครัวยากจน ต้องประกอบอาชีพไม่มีเวลาร่วมกิจกรรมของโรงเรียน สอดคล้องกับ วิรพล โชคอำนวย (2531) พบว่า ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของโรงเรียนอยู่ในระดับ ปานกลาง และงานวิจัยของ วิภพ จันทรา (2540) พบว่า จากบทสัมภาษณ์ ผู้นำหมู่บ้านส่วนใหญ่ไม่ ทราบนโยบาย และแผนงานโครงการที่มีต่อชุมชน และควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนและ งานวิจัยของ ภู่งศ์ ภู่อกรณ์ (2540) พบว่า ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการเสนอแนะให้คำปรึกษา ช่วยเหลือการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ตามความต้องการของชุมชนและสอดคล้องกับงานวิจัย ของ จินณภัทร สัยศรี (2545) ได้วิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบความต้องการที่จะได้รับการพัฒนาความรู้ และทักษะการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีสถานภาพ ต่างกัน พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความต้องการที่จะได้รับการพัฒนาความรู้และ ทักษะการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีความต้องการที่จะได้รับการ พัฒนาในด้านการบริหารทั่วไปมากที่สุด ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากการบริหารทั่วไปมีขอบข่ายงานที่ กว้างขวาง โดยเฉพาะ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2535) ให้ความตอนท้ายว่า งานอื่นๆ ที่มีได้อยู่ในความรับผิดชอบของงานใดๆ จะทำให้งานด้านการบริหารทั่วไปมีความสำคัญ ขึ้นมาทันที โรงเรียนจำเป็นต้องหาแนวร่วม คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อดำเนินการ บางสิ่งบางอย่างให้เสร็จสิ้นตามระยะเวลายกกำหนด โดยเปิดโอกาสให้คณะกรรมการที่อยู่ในชุมชน

นำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อการศึกษาของโรงเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฮาร์โรลด์ (Harold, อ้างถึงใน ประสิทธิ์ ศรีจันทร์.2548:75) ที่พบว่า ความคาดหวังของทางโรงเรียนที่เกี่ยวกับชุมชน มีความสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนที่จะมีส่วนร่วมกับโรงเรียน

แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานด้านบริหารทั่วไป

วิธีการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมของโรงเรียน ได้แก่ การเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนสำรวจ วิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหา ความต้องการ กำหนดแผนงาน ร่วมประชุมแสดงความคิดเห็น เสนอแนะ และมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ได้แก่ ให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ร่วมพิจารณาการจัดกิจกรรมของสถานศึกษาเข้ามาเป็นคณะทำงาน การดำเนิน

กิจกรรม ประชาสัมพันธ์ การจัดกิจกรรมเป็นคณะกรรมการ ติดตาม กำกับการจัด และดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษา การมีส่วนร่วมตรวจสอบ ประเมินผล เป็นคณะกรรมการ จัดกิจกรรม แลกเปลี่ยนข้อมูล การจัดกิจกรรมในแบบสอบถาม การมีส่วนร่วมปรับปรุงแก้ไข พัฒนา ได้แก่ ร่วมพิจารณาหาข้อบกพร่อง การจัดกิจกรรม ให้ข้อมูลในแบบสอบถาม การมีส่วนร่วมในการปรับปรุง แก้ไข พัฒนาร่วมวิเคราะห์หาจุดเด่นและจุดด้อย เพื่อการพัฒนาปรับปรุงและดำรงรักษาต่อไป

ช่วงที่ 2 จากการค้นพบการมีส่วนร่วมของชุมชนในภารกิจงาน 4 ด้านของโรงเรียน ตลอดจนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน นำมาสังเคราะห์เป็นรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดสะพานหิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาทมีข้อสรุปว่า ดังนี้

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียน มีกระบวนการ 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดประเด็นการมีส่วนร่วมของชุมชน ในภารกิจงาน 4 ด้าน ของโรงเรียน ผู้วิจัยได้กำหนดจากขอบข่ายและภารกิจการบริหารและจัดการสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล ซึ่งได้กล่าวไว้ดังนี้

การปฏิรูปการศึกษามีความมุ่งหมายที่จะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นคนดี มีความสามารถ และมีความสุข การดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายจะต้องมีการกระจายอำนาจให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และเป็นไปตามหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 ซึ่งให้มีการจัดระบบ โครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาของไทย ให้มีเอกภาพเชิงนโยบาย และมีความหลากหลายในทางปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจ ไปสู่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา การกระจายอำนาจดังกล่าว ทำให้สถานศึกษา มีความ

คล่องตัวในการบริหารจัดการ โดยใช้หลักโรงเรียนเป็นฐาน (SBM) ขอบข่ายงานบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล ประกอบด้วยงานบริหารวิชาการ งานบริหารงบประมาณ งานบริหารบุคลากร และงานบริหารทั่วไป (กระทรวงศึกษาธิการ 2546:6-9) การบริหารงานของสถานศึกษาในรูปแบบนิติบุคคลมีการจัดงานออกเป็นหมวดหมู่ มีการมอบให้ทราบภารกิจ เน้นให้ความสำคัญและรายละเอียดของแต่ละงาน การดำเนินการตัดสินใจต่างๆ อยู่ที่หน่วยงานไม่ว่าจะเป็นเรื่องบุคลากร อำนาจการตัดสินใจขององค์กร หรือการใช้จ่ายงบประมาณ และเรื่องอื่นๆ ทำให้หน่วยงานมีความคล่องตัวสูง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศักราษ ฟ้าขาว (2540) ได้วิจัยเรื่องการปฏิรูปการบริหารการศึกษา ตามทัศนะของคณะกรรมการการศึกษา การศาสนาและวัฒนธรรมของจังหวัดน่าน พบว่าความเป็นเอกภาพการบริหารการศึกษา คณะกรรมการส่วนใหญ่เห็นว่าควรให้มีหน่วยงานหลักเพียงหน่วยงานเดียว และปรับปรุงระบบการบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ ปรับปรุงกฎหมายทางการศึกษา กำหนดโครงสร้างการศึกษาให้ชัดเจน รัฐควรสนับสนุนงบประมาณให้มากขึ้น ควรแยกงานด้านการศึกษาออกจากงานด้านการศาสนา และวัฒนธรรม และควรให้องค์กรบริหารเป็นนิติบุคคลและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงษ์จันทร์ สุขสวัสดิ์ ณ อยุธยา (2539) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาการปรับปรุงโครงสร้างของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อนำไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ พบว่า โครงสร้างของมหาวิทยาลัยในระบบราชการ เป็นปัญหาและอุปสรรค ต่อการพัฒนาไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ทั้งด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการเงิน และด้านบริหารวิชาการ เนื่องจากระบบราชการมีระเบียบกฎเกณฑ์และขั้นตอนการปฏิบัติมาก มีสายการบังคับบัญชาที่ยาว และเพราะเป็นระบบที่รวมอำนาจไว้ที่ศูนย์กลาง ดังนั้น โครงสร้างของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐบาล ซึ่งไม่เป็นส่วนราชการ (ออกนอกระบบ) แต่เป็นนิติบุคคลภายใต้การกำกับดูแลของทบวงมหาวิทยาลัย บุคลากรมีฐานะเป็นพนักงานของรัฐ มีระบบการเงินที่คล่องตัว ตรวจสอบได้ โดยการได้รับจัดสรรงบประมาณในรูปเงินก้อน เน้นการตัดสินใจในการวินิจฉัยสั่งการและสิ้นสุดที่ระดับสภามหาวิทยาลัย และการบริหารจัดการด้านอื่นๆ ซึ่งเป็นโครงสร้างที่เหมาะสมที่สามารถพัฒนามหาวิทยาลัย ไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการได้ดีเมื่อได้รอบการปฏิบัติงาน 4 ด้าน ตามหลักการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลแล้ว จึงออกแบบสำรวจ จัดทำเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และสังเคราะห์ปัญหา ตามภารกิจงาน 4 ด้าน โดยมีแนวมาตรฐานที่ 14 ของสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เป็นเกณฑ์เทียบ

2. ผลการเลือกประเด็นยุทธศาสตร์ปรับปรุงและดำรงรักษา ในขั้นตอนนี้ เมื่อได้รับข้อมูลปัญหาการมีส่วนร่วมของชุมชนกลับคืนมา ตามประเด็นภารกิจงาน 4 ด้านของโรงเรียนแล้วจึงนำเข้าสู่กระบวนการตัดสินใจเลือกประเด็นที่มีปัญหามากเพื่อนำไปสู่กระบวนการปรับปรุงและประเด็นที่มีปัญหาน้อย เพื่อนำไปสู่การดำรงรักษา การดำเนินการในขั้นตอนนี้ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการจากทุกฝ่ายร่วมประชุมอภิปราย วิเคราะห์ปัญหา เสนอแนวคิดออกความเห็นและลงความเห็น เพื่อการ

ตัดสินใจที่ถูกต้องและแม่นยำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธิติยา จันทพลาบูรณ์ (2536) ได้วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพและพฤติกรรมการตัดสินใจ สังการของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้บริหารมีแบบพฤติกรรมการตัดสินใจ สังการมากที่สุด ในแบบที่ 5 คือ ผู้บริหารมีการประชุมปรึกษาหารือ อภิปรายปัญหา ประเมินทางเลือกร่วมกับ ผู้ได้บังคับบัญชา แล้วทำการตัดสินใจร่วมกัน เช่นเดียวกับงานวิจัยของ วันทนา ปทุมเทศวิวัฒน์ (2536) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาการตัดสินใจสังการของผู้บริหารสตรี โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ พบว่า ผู้บริหารสตรีส่วนใหญ่ใช้วิธีร่วม ประชุมปรึกษา กับผู้ได้บังคับบัญชาแล้วร่วมกันตัดสินใจ โดยยึดความเห็นของกลุ่มเป็นสำคัญ รวมทั้ง งานวิจัยของ ขวัญจิตต์ โกมุตแดง (2538) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาค่านิยม ที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ ของครูมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 พบว่า ระดับค่านิยม ต่อการพัฒนา ประเทศ 9 ตัวแปร อยู่ในระดับสูงทุกด้าน คือ อันดับ 1 ความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม อันดับ 2 การยอมรับการเปลี่ยนแปลง และอันดับ 3 การยอมรับการมีส่วนร่วม ของประชาชน ใน กระบวนการตัดสินใจ

3. การมีส่วนร่วมวางแผน(P) ในขั้นตอนนี้มีวิธีดำเนินการเพื่อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมใน การวางแผน ตั้งแต่การเชิญเข้าร่วมประชุม ร่วมแสดงความคิดเห็น ระดมความคิด อภิปราย ร่วม วิเคราะห์หาข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ร่วมกำหนดวางแผน โครงการและ กิจกรรมให้ชัดเจนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสิทธิ์ สุขชุม (2544) ได้วิจัยเรื่อง การ เปรียบเทียบบทบาทการจัดกิจกรรมพัฒนาชุมชน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง พบว่า โรงเรียนควรกำหนดนโยบาย จัดทำแผนงานและโครงการให้ชัดเจน โดย ผู้บริหาร ครู อาจารย์ คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้นำชุมชน ควรมีส่วนร่วมในการวางแผนและ กำหนดกิจกรรมรายละเอียดให้ชัดเจน จะทำให้การจัดการพัฒนาชุมชนมีประสิทธิภาพยิ่งใหญ่มาก และ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทรีศรี ภักดีวงศ์ (2538) ได้วิจัยเรื่อง สภาพการจัดการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ พบว่า ผลการศึกษาสภาพการจัดการศึกษาใน ด้านระบบบริหารการศึกษามีอยู่ในระดับมากคือ มีการประชุมวางแผนโครงการ กำหนดการปฏิบัติงาน และปฏิทินการปฏิบัติงาน มีการประเมินผลงานตามแผนงานและโครงการ การกำหนดนโยบายเพื่อ พัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนศึกษานิเทศก์ ครู พนักงาน เทศบาลคณะกรรมการศึกษา มีบทบาทในการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก จะเห็นได้ว่า การเข้ามามี ส่วนร่วมของชุมชน ในการบริการโรงเรียนในขั้นตอนนี้คือ การจัดทำแผนงานให้สอดคล้องกับ ปัญหา ตามภารกิจงาน 4 ด้าน ของโรงเรียนและมาตรฐานที่ 14

4. การมีส่วนร่วมปฏิบัติ (D) ในขั้นตอนนี้เป็นวิธีดำเนินการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติ โดยจัดประชุมผู้เกี่ยวข้อง แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ การปฏิบัติตามที่กิจกรรมกำหนด การร่วมนิเทศกำกับ ติดตามดูแล การร่วมประชาสัมพันธ์ การให้ความร่วมมือช่วยเหลือโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐนันท์ เพ็ญกระโทก (2546) พบว่า ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนที่เป็นฐานในทุกด้านโดยมีส่วนร่วมในลักษณะร่วมคิดและร่วมทำ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภู่งศ์ ภู่อารมณ์ (2540) ได้วิจัยเรื่อง การบูรณาการกิจกรรมการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบโรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัยในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา พบว่าวิธีการจัดกิจกรรมทางการศึกษา ทั้ง 3 ระบบให้มีการบูรณาการร่วมมือกัน ต้องอาศัยชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐและเอกชน บุคลากรทางการศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมอย่างใกล้ชิด ร่วมกันจัดกิจกรรมทางการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกลมกลืนกันของระบบและตามความต้องการของผู้เรียนและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สกฤต หล้าปาวงศ์ (2540) ได้วิจัยเรื่อง ชุมชนกับการจัดการศึกษาแบบศูนย์โรงเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับประถมศึกษาอำเภอพร้าวจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า บทบาทการมีส่วนร่วมของชุมชนนั้น ชุมชนเห็นด้วยอย่างยิ่งที่ทางราชการเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ได้แก่การสนับสนุนด้านการเงิน ด้านแรงงาน วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น เช่นเดียวกับงานวิจัยของ ทิพา สุริยะ (2540) พบว่า ชุมชนมีส่วนร่วมรับผิดชอบงานอาคารสถานที่ ตลอดถึงการบำรุงรักษาอาคารสถานที่ ร่วมควบคุมดูแล ตลอดถึงการร่วมประเมินการใช้อาคารสถานที่ ส่งผลให้สถานศึกษามีอาคารสถานที่และบริเวณโรงเรียนมีความสะอาด ร่มรื่น การดำเนินการในขั้นนี้มุ่งหวังให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมปฏิบัติร่วมลงมือทำอย่างแท้จริง โดยร่วมกับบุคลากรหลายๆฝ่ายในการพัฒนาโรงเรียนตามภารกิจงาน 4 ด้านของโรงเรียนและแนวมาตรฐานที่ 14

5. การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประเมินผล (C) ในขั้นตอนนี้เป็นวิธีดำเนินการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการตรวจสอบและประเมินผล โดยแต่งตั้งให้ชุมชนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการเกี่ยวกับการตรวจสอบและประเมินผล โดยแต่งตั้งให้ชุมชนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการเกี่ยวกับการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงาน โครงการ กิจกรรมต่างๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สกฤต หล้าปาวงศ์ (2540) พบว่า โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเท่าที่เป็นอยู่ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการวางแผน กำหนดเนื้อหาหลักสูตร การควบคุมการดำเนินงานของโรงเรียนและตรวจสอบผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนว่าได้ผลตามที่ต้องการหรือไม่อย่างแท้จริง เช่นเดียวกับงานวิจัยของ ยุทธชัย ชูชัย (2544) ที่พบว่า ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาอยู่ในระดับน้อย โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การวางแผนและการประเมินผล เช่นเดียวกับงานวิจัยของ ณัฐนันท์

เพียงกระทอก (2546) ที่พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการปฏิรูปการเรียนรู้ คือ การร่วมคิด ร่วมทำและร่วมประเมิน และงานวิจัยของ ทิพา สุริยา (2540) ที่สนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชน เกี่ยวกับงานอาคารสถานที่ ว่า ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา ควบคุมดูแล ตลอดจนควรมี การประเมินการใช้อาคารสถานที่และนำผลการประเมินการดำเนินงานไปปรับปรุง แก้ไข และ งานวิจัยของ สมาน ศรีสุธรรม (2542) ที่พบว่า ในด้านการปฏิรูปหลักสูตร ศักยภาพครูและท้องถิ่น ยังมีไม่มากนัก ชุมชนมีส่วนร่วมน้อย และให้ความสำคัญของการประเมินเพียงปานกลาง จึงทำให้ ไม่ทราบผลการปฏิบัติตามแผนมากนัก จะเห็นได้ว่าการมีส่วนร่วมของชุมชนในขั้นตอนนี้จึงมี ความสำคัญ การเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนในขั้นตอนนี้ คือ การเข้ามามีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมเป็นบุคคลและคณะกรรมการในการตรวจสอบดูแลการปฏิบัติงานตามโครงการและกิจกรรมตาม แผนงาน และร่วมกำหนดเกณฑ์มาตรฐานการประเมินจัดทำแบบประเมินตามภารกิจงาน 4 ด้านของ โรงเรียน

6. การมีส่วนร่วมปรับปรุง แก้ไข พัฒนา (A) ในขั้นตอนนี้เป็นวิธีดำเนินการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาการดำเนินงานต่างๆ ของสถานศึกษาให้มี ประสิทธิภาพสูงสุด โดยเริ่มตั้งแต่ การร่วมประชุมแสดงความคิดเห็นร่วมวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน โครงการ กิจกรรมต่างๆ ร่วมกำหนดแผนการพัฒนา ปรับปรุง แก้ไข ร่วมกำหนดเป้าหมายใน อนาคตของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นาฏอนงค์ ภิบุญโชติ (2545) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาการจัดการสอนสำหรับเด็กด้อยโอกาสในสถานรับเลี้ยงเด็กก่อนวัยเรียน พิระยา – นาวัน ที่พบว่า ควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กและสนับสนุน การดำเนินงานของศูนย์ตามสภาพความพร้อมของชุมชนและผู้ปกครอง รวมทั้งงานวิจัยของ สุดาพร ปานกลิ่น (2540) ที่สนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินเพื่อนำผลไปพัฒนา ปรับปรุงงาน และร่วมพัฒนาโรงเรียน รวมทั้งงานวิจัยของ ภู่งศ์ ภู่อภรณ์ (2540) ที่พบว่า ชุมชนควรมีส่วนร่วม ในการเสนอแนะให้คำปรึกษาช่วยเหลือการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ตามความต้องการของ ชุมชน รวมถึงงานวิจัยของ สกฤต หล้าปวงศ์ (2540) ที่กล่าวว่า การศึกษาที่ผ่านมาไม่อาจตอบสนอง ความต้องการที่แท้จริงของชุมชนแต่ละท้องถิ่นได้ตามปรัชญาและหลักการทางการศึกษา ถ้าหาก อุปสรรคสำคัญยังดำรงอยู่ โดยมิได้รับการแก้ไข ปรับเปลี่ยนอย่างแท้จริง ถ้าโรงเรียนยังไม่เปิด โอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากกว่าที่เป็นอยู่ การเข้ามามีส่วนร่วมของ ชุมชนในขั้นตอนนี้คือ การเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา ปรับปรุง แก้ไขอย่างแท้จริง ใน กระบวนการขั้นตอนการปฏิบัติงานและผลการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้น ร่วมประเมินผลตามแผนที่วางไว้ ติดตาม

ผลการปฏิบัติงาน ตามภารกิจงาน 4 ด้านของโรงเรียนและแนวมาตรฐานที่ 14 เพื่อการพัฒนาไปสู่ เป้าหมายที่สถานศึกษาและชุมชนต้องการ

สรุปได้ว่า การบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ต้องมีรูปแบบการปฏิบัติที่ชัดเจน และมีกระบวนการ ขั้นตอนที่เป็นระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งกระบวนการดังกล่าวได้แก่ รูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามวงจรเดมมิ่ง (PDCA) ที่เอื้อต่อการบริหารจัดการศึกษาทั้งบุคลากรภายในสถานศึกษาและชุมชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ ดังเช่น งานวิจัยของ จุฑามาศ รอดภัย(2545) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารตามธรรมนูญโรงเรียนของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่สนับสนุนว่า ส่วนใหญ่โรงเรียนบริหารธรรมนูญโรงเรียน โดยใช้กระบวนการบริหารคุณภาพวงจรเดมมิ่ง(PDCA) ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน(Plan) การดำเนินงานตามแผน (Do) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุง (Act) ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เจตน์ วงษ์ไชยเรืองศรี(2545) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา พบว่า กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหาร จะมีคณะทำงานที่ประกอบด้วย ผู้บริหาร คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมวางแผน เพื่อให้เกิดความคิดที่หลากหลายในการแก้ปัญหาและความต้องการคือ การวางแผนร่วมกัน (Plan) ว่าจะต้องทำอะไร แต่งตั้งคณะทำงาน(Do) คณะกรรมการประเมิน(Check) และร่วมมือแก้ไขข้อบกพร่อง (Act) เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ตามกระบวนการบริหารงานของเดมมิ่ง(PDCA)

7. การรายงานผล ในขั้นตอนนี้เป็นวิธีการดำเนินการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ สรุปรายงานผลการดำเนินงาน ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน ในรูปหนังสือราชการ แผ่นพับจดหมายข่าว ประกาศทางหอกระจายข่าว แจกในที่ประชุม เพื่อให้ทราบโดยทั่วกัน

ข้อเสนอแนะ

1

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผลจากการวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวมาตรฐานคุณภาพการศึกษา โรงเรียนวัดสะพานหิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้ การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านวิชาการควรจัดให้มีการเผยแพร่ความรู้ด้านหลักสูตรทั้ง 8 สาระให้ชุมชนได้ทราบ การจัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้สื่อ IT การสืบค้นทาง Internet การจัดการเรียนรู้โดยผู้ปกครอง การใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

1.1 การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านบริหารทั่วไป ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ ให้เกิดความรักโรงเรียนและรู้สึกเป็นเจ้าของ ร่วมระดม ทรัพยากรภายนอกมาจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน รวมทั้งการระดมความคิด ร่วมวางแผน ร่วมกำหนดกิจกรรมของโรงเรียนและชุมชน

การมีส่วนร่วมของชุมชนด้านบุคลากรเผยแพร่เอกสารเกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่ให้ทุกฝ่ายได้รับทราบ โดยเฉพาะบทบาท อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรในสถานศึกษายังไม่มีระเบียบที่ชัดเจนออกมา และเป็นเรื่องการบริหารบุคลากรเป็นเรื่องละเอียดอ่อนที่อาจกระทบต่อขวัญ กำลังใจของบุคลากรในสถานศึกษาได้

1.2 การมีส่วนร่วมด้านงบประมาณ ต้องชี้แจงนโยบายให้ชุมชนทราบอย่างชัดเจน เพื่อระดมความคิดเห็นและ การวางแผนร่วมกันในการจัดหางบประมาณ เช่นกิจกรรมหารายได้สู่โรงเรียน ด้านระเบียบกฎหมายการเงินควรเผยแพร่ความรู้ให้ชุมชนทราบ รวมทั้งเชิญชุมชนเป็นคณะกรรมการบริหารงบประมาณของโรงเรียน และที่สำคัญต้องบริหารงบประมาณด้วยความโปร่งใส

2 ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัยเกี่ยวกับปัจจัย ที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชน

2.2 ควรวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบ การบริหารโรงเรียน เพื่อให้เกิดรูปแบบ ที่หลากหลายอันจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาของชาติต่อไป

2.3 ควรทำการวิจัยเพื่อ ศึกษาความต้องการ ในกาดำรงตำแหน่ง คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อนำไปเป็นแนวทางพัฒนา การบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ

